

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය | සම්බන්ධීකරණ
මධ්‍යස්ථානය

වාර්ෂික වාර්තාව 2021

1	ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT CC) පිළිබඳව.....	4
1.1	හැඳින්වීම	Error! Bookmark not defined.
1.2	පිහිටුවීම	Error! Bookmark not defined.
1.3	සේවාලාභීන්	Error! Bookmark not defined.
2	දැක්ම හා මෙහෙවර	Error! Bookmark not defined.
2.1	දැක්ම	Error! Bookmark not defined.
2.2	මෙහෙවර	Error! Bookmark not defined.
3	සභාපතිවරයාගේ සමාලෝචනය	Error! Bookmark not defined.
4	අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය	Error! Bookmark not defined.
5	ක්‍රියාකාරකම් සහ මෙහෙයුම්	7
5.1	ප්‍රතිචාර සේවා.....	7
5.2	දැනුවත්කිරීමේ සේවා	7
5.3	උපදේශන සේවා	Error! Bookmark not defined.
5.4	කළමනාකරණ සේවා	9
5.5	ඩිජිටල් අධිකරණ වෛද්‍ය පරීක්ෂණ	10
5.6	පර්යේෂණ සහ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම.....	10
6	මෙහෙයුම් කාර්යසාධනය (දෛනික වගකීම් සහ ව්‍යාපෘති)	11
6.1	සිද්ධි මෙහෙයුම් සාරාංශය	11
6.2	උපදේශන සේවා	12
6.3	තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණ සේවා	Error! Bookmark not defined.
6.4	යෙදුම් ආරක්ෂණ විගණන	12
6.5	පුහුණුවීම් / අධ්‍යාපන සේවා	12
6.6	ප්‍රකාශන	Error! Bookmark not defined.
6.7	යටිතල සංවර්ධන සහ කාර්ය මණ්ඩල ශක්‍යතා වර්ධනය	15
6.8	ජාතික ව්‍යාපෘති	15
7	ජයග්‍රහණ.....	Error! Bookmark not defined.
7.1	සයිබර් ආරක්ෂණ පනත් කෙටුම්පත	16
7.2	රජය උදෙසා වන තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණ රාමුව	16

7.3	ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ දර්ශකය.....	16
7.4	සාමාජිකත්වයන්	Error! Bookmark not defined.
8	ජාත්‍යන්තර සහයෝගීතාව	17
8.1	CAMP.....	17
8.2	APCERT	17
9	ඉදිරි සැලසුම්	18
9.1	ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත ඉදිරි ව්‍යාපෘති	18
11	විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව	18
12	මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සුවිශේෂී කරුණු	18
13	නිගමනය.....	Error! Bookmark not defined.

1 ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) පිළිබඳව

1.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය| සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (ශ්‍රී ලංකා CERT|CC) යනු ශ්‍රී ලංකාවේ සයිබර් ආරක්ෂාව සඳහා පිහිටුවා තිබෙන ජාතික මධ්‍යස්ථානය වන අතර, ජාතියේ තොරතුරු යටිතල පහසුකම් ව්‍යුහය ආරක්ෂා කිරීම, සයිබර් ආරක්ෂණ තර්ජන සම්බන්ධයෙන් සහ සයිබර් ආරක්ෂාව අනතුරට ලක්වීමේ හැකියාවට එරෙහිව ගත යුතු ආරක්ෂිත පියවර සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ ඒවාට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා අවශ්‍ය අභිනියෝජිත බලය මෙම ආයතනය වෙත පවරා ඇත.

1.2 පිහිටුවීම

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC), ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) ලෙස, ජාතියේ සයිබර් ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමුඛතම කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස ක්‍රියා කරයි. එය පරිගණක පද්ධති සහ ජාලවලට බලපාන නවතම තර්ජන සම්බන්ධයෙන් සහ ඒවා අනතුරට ලක්වීමට ඇති ඉඩකඩ සම්බන්ධයෙන් උපදෙස් ලබා දෙන එකම විශ්වසනීය මූලාශ්‍රය වන අතර, සයිබර් ප්‍රහාරවලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ එම ප්‍රහාරවලින් යථා තත්ත්වයට පත්වීම සඳහා ජාතියට සහ සාමාජික සංවිධානවලට සහාය දක්වනු ලබන විශේෂඥ දැනුම් මූලාශ්‍රයක් ලෙස කටයුතු කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනයේ (ICTA) අනුබද්ධිත ආයතනයක් ලෙස 2006 ජූලි 1 වන දින පිහිටුවන ලදී. තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය (ICTA) යනු ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් සහ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේ වගකීම දරනු ලබන රාජ්‍ය ආයතනයයි. ඉන් අනතුරුව, ශ්‍රී ලංකා CERT 2018 දී ICTA වෙතින් ස්වාධීන වූ අතර එය ඩිජිටල් යටිතල පහසුකම් සහ තොරතුරු තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතට අනුයුක්ත කරන ලදී. 2019 වර්ෂයේදී, ශ්‍රී ලංකා CERT ආයතනය ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය යටතට අනුයුක්ත කරන ලද අතර පසුව 2020 වසරේ ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී නැවත ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය යටතට අනුයුක්ත කරන ලදී. 2021 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) ශ්‍රී ලංකාවේ අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ විෂය පථය යටතේ තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

අභිනවයෙන් පත් වූ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරීවරයා 2021 ජනවාරි 1 වන දින සිට සිය රාජකාරි ආරම්භ කළේය. 2021 වර්ෂය අවසානය වන විට, කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් සංඛ්‍යාව විසි හත් දෙනෙකුගෙන් (27) සමන්විත විය. මෙයට ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී, පර්යේෂණ, ප්‍රතිපත්ති සහ ව්‍යාපෘති ප්‍රධානී, මානව සම්පත් සහ පරිපාලන ප්‍රධානී, ප්‍රධාන තොරතුරු ආරක්ෂක ඉංජිනේරු, තොරතුරු ආරක්ෂක ඉංජිනේරුවන් හත්දෙනෙක්, සහකාර තොරතුරු ආරක්ෂක ඉංජිනේරු, වැඩසටහන් කළමනාකරු, ව්‍යාපෘති කළමනාකරු, තොරතුරු ආරක්ෂණ විශ්ලේෂකයින් හතර දෙනෙක්, සහකාර තොරතුරු ආරක්ෂණ විශ්ලේෂකයින් දෙදෙනෙක්, පරිපාලක සහ ගිණුම් සහකාර, සහකාර SoC විශ්ලේෂකයින් තිදෙනෙකු, අභ්‍යාසලාභී - ඇමතුම් මධ්‍යස්ථාන නිලධාරීන් තිදෙනෙකු ද මීට අමතරව, මෙහෙයුම් සඳහා සහාය වන සීමාවාසික උපාධි අපේක්ෂකයින් හත් දෙනෙක් ද සිටියහ. 2021 වර්ෂය තුළ කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයින් හත් දෙනෙකු බඳවා ගන්නා ලදී.

සියලුම කාර්ය මණ්ඩල සාමාජිකයන් තොරතුරු සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල උසස් නිපුණතා සහ පළපුරුද්ද ලබා ඇති අතර SANS GCIH, Microsoft MCSE, EC-Council Certified Ethical Hacker (CEH) සහ Certified Hacking Forensics Investigator (CHFI), තොරතුරු ආරක්ෂණ විගණන සහ පාලන සංගමය (ISACA) විසින් සහතික කළ තොරතුරු පද්ධති විගණක (CISA), CISCO CCNA, CCSP සහ CISSP ජාත්‍යන්තර තොරතුරු පද්ධති ආරක්ෂණ සහතික කිරීමේ සම්මේලනය (ISC)² යනා දී ආයතන විසින් පිරිනමනු ලබන මෙම කර්මාන්තය තුළ පුළුල් ලෙස පිළිගත් තොරතුරු ආරක්ෂණ සහතික ලබාගෙන ඇත.

1.3 සේවලාභීන්

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ (CERT|CC) සේවලාභීන් අතරට ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත සයිබර් ප්‍රජාව (පුද්ගලික සහ රාජ්‍ය අංශයේ ආයතන, සහ සාමාන්‍ය ජනතාව) ඇතුළත් වේ. ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශයේ ආයතන සමඟ මනා සම්බන්ධතාවක් පවත්වාගෙන යන අතර පවත්නා සම්පත් පරාසය තුළ පොදු ජනතාවට සහය ලබා දෙයි. ආයතනය වෙත ලබා දී ඇති අභිනියෝජිත බලය අනුව, ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) රජය මගින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීම් සඳහා ප්‍රමුඛතාව ලබා දේ. හැකි අවස්ථාවල දී පුද්ගලික අංශයේ ඉල්ලීම් ද ඉටු කරනු ලැබේ.

2 දැක්ම හා මෙහෙවර

2.1 දැක්ම

"තොරතුරු පද්ධතිවලට එල්ලවන තර්ජන සහ අවදානම් තත්ත්වයන් සක්‍රීය ලෙස වළක්වා ගැනීම හා ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ග හරහා ඒවාට විසඳුම් ලබා දීම සඳහා කටයුතු කරනු ලබන ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛතම ආයතනය සහ විශ්වාසනීය උපදෙස් මූලාශ්‍රය බවට පත්වීම."

2.2 මෙහෙවර

- ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු ආරක්‍ෂාව සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරනු ලබන එකම සහ වඩාත්ම විශ්වාසදායක සම්බන්ධතා කේන්ද්‍රස්ථානය බවට පත් වීම.
- එල්ල විය හැකි තර්ජන සහ අවදානම් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීන තොරතුරු සැපයීම මගින් සහ පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර මෙහෙයවීමේ සේවා භාර ගැනීම තුළින් රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශයේ ආයතනවල තොරතුරු තාක්ෂණ පරිශීලකයන් සහ පොදු මහජනතාව ආරක්ෂා කිරීම.
- දිවයින පුරා සියලුම තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ (ICT) ආරක්ෂාව හා සම්බන්ධ ගැටළු සඳහා උපරිම අධිකාරී බලය සහිත ජාතික මූලාශ්‍රය ලෙස ක්‍රියා කිරීම.
- තොරතුරු ආරක්‍ෂාව සම්බන්ධ දැනුම සහ දැනුම් හැකියාව හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා ලොව පුරා ක්‍රියාත්මක අනෙකුත් පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERTS) සහ CSIRTS සමඟ සම්බන්ධීකරණය කිරීම.

3 සභාපතිවරයාගේ සමාලෝචනය

කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් 2021 වසර ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයට (CERT) සඳහා අභියෝගාත්මක වසරක් විය. එන්නත් ලබා ගැනීම ඇතුළු රජයේ සෞඛ්‍ය මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූලව ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ (CERT) කාර්ය මණ්ඩලය සිය රාජකාරී ඉටු කළහ. සයිබර් සිද්ධීන් වාර්ෂිකව වර්ධනය වීමේ ප්‍රවණතාවය අඛණ්ඩව පැවතුණි.

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) විසින් සියලුම මෙහෙයුම් සහ සේවාවන් සාර්ථක ලෙස සිදු කරන ලද අතර, ඒ සඳහා අඩු පිරිසකගෙන් සමන්විත කාර්ය මණ්ඩලයේ සහාය ලබා දුණි.

ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ දර්ශකය (NCSI) උසස් තත්වයකට ඔසවා තැබීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා CERT වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කළ අතර, රටවල් 160ක් අතුරින් මීට පෙර ලබා සිටි ස්ථානය වන අංක 98 සිට අංක 69 දක්වා ඉහළ මට්ටමකට පත් වීමට හැකි විය. මෙය සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලයේ සහ නව ප්‍රධාන විධායක නිලධාරියාගේ ප්‍රශංසනීය උත්සාහයක ප්‍රතිඵලයකි.

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) විසින් පහත දැක්වෙන ජාතික සමීක්ෂණ ද සිදු කර ඇත.

- අ) තොරතුරු ආරක්ෂාවට අදාළ ජාතික වශයෙන් වැදගත් තොරතුරු යටිතල පහසුකම් පවත්වාගෙන යනු ලබන ආයතන හඳුනා ගැනීම.
  - ආ) රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණ සූදානම
  - ඇ) සයිබර් ආරක්ෂණ වෘත්තිකයන්ගේ සැපයුම සහ ඉල්ලුම තක්සේරු කිරීම
- දළ වශයෙන් ආයතන 30ක් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු සහ වැඩිමුළු පවත්වන ලද අතර, ඉන් දළ වශයෙන් 50%ක් ම ජාතික වශයෙන් වැදගත් යටිතල පහසුකම් (CNIIs) ආයතන වේ.

APNIC සහ Cyber4Dev හරහා ලබා දෙන ඉලක්කගත පුහුණුව සමඟ කාර්ය මණ්ඩල ශක්‍යතාව වර්ධනය කිරීම සඳහා අඛණ්ඩව කටයුතු කරන ලදී.

2021 වාර්ෂික ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ සති සම්මන්ත්‍රණය නැවත වරක් අන්තර්ජාලය හරහා පවත්වන ලද අතර, විශාල පිරිසකගේ සක්‍රීය සහභාගීත්වයෙන් එය සාර්ථකව අවසන් කිරීමට හැකි විය. මෙයට සජීවී විකාශනය ඇතුළත් වූ අතර, සහභාගිවන්නන්ගේ මනාපයන් පිළිබඳ ජනවිකාස විපර්යාස පිළිබිඹු කිරීමට එමගින් හැකි විය.

වර්ෂය තුළ ලබා ගත් විශේෂ ජයග්‍රහණවලට පහත අවස්ථා ඇතුළත් වේ:

- අ) ත්‍රෛභාෂා වෙබ් ද්වාරයක් දියත් කිරීම
- ආ) සම්බන්ධතා මධ්‍යස්ථානයක් විවෘත කිරීම
- ඇ) NVQ 5 මට්ටමේ තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණ තාක්ෂණ විෂය මාලාවක් පිළියෙල කිරීම
- ඈ) අවම තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රමිතීන් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම

පසුගිය වර්ෂය තුළ පිහිටුවන ලද මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් 2021 වර්ෂය තුළ රැස්වීම් වාර 02 ක් පවත්වන ලදී.

වසර තුළදී ලබාදුන් අමිල සහයෝගය වෙනුවෙන් තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා ඇතුළු කාර්ය මණ්ඩලය වෙත මාගේ ස්තූතිය පුද කිරීම සඳහා මෙය අවස්ථාවක් කර ගනිමි. වසර පුරාවට දැක්වූ අසීමිත කැපවීම සහ සහයෝගීතාවය වෙනුවෙන් මගේ සෙසු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින්ට සහ ශ්‍රී ලංකා හදිසි පරිගණක ප්‍රතිචාර සංසදයේ (CERT) කාර්ය මණ්ඩලයට ස්තූතිය පළ කිරීමට කැමැත්තෙමි. ඉදිරි වසර තුළ ද අප කණ්ඩායම සාර්ථකත්වය කර පියනගනු ඇතැයි බලාපොරොත්තු වෙමි.

රොහන් මුත්තියා
සභාපති

4 අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය

1. රොහන් මුත්තියා මහතා - සභාපතිවරයා
2. මේජර් ජෙනරාල් රේණුක රොවල් මහතා
3. මේජර් ජෙනරාල් රේනුකා රොවල් මයා
4. ඉංජිනේරු. රොහන් සෙනෙවිරත්න මයා - 2021 මැයි 18 වන දින ඉල්ලා අස්විය.
5. ඕෂධ සේනානායක මයා
6. මධු රත්නායක මයා
7. වන්ත ද සිල්වා මයා
8. ආචාර්ය රුවන් විරසිංහ මයා - 2021 ජූනි 17 වන දින ඉල්ලා අස්විය.
9. ජයන්ත ප්‍රනාන්දු මයා
10. විමුක්ති ජනාදර මයා
11. කේ.වී.කේ. අල්විස් මයා

5 ක්‍රියාකාරකම් සහ මෙහෙයුම්

5.1 ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ සේවා

මෙම සේවය සේවලාභීන්ගේ සයිබර් පද්ධතිවලට අහිතකර බලපෑම් එල්ල කළ හැකි සිදුවීම් මගින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන සේවාවක් වේ. උදාහරණ ලෙස Spam, වෛරස් ආසාදන සහ ආක්‍රමණ හඳුනාගැනීමේ පද්ධතියක් මගින් අනාවරණය කර ගනු ලබන අසාමාන්‍ය සිදුවීම් වේ.

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) විසින් ආරක්ෂණ සිද්ධීන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරනු ලැබේ. මෙම සේවාව මගින් අනාවරණය කර ගනු ලබන අසාමාන්‍ය සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් සේවලාභියා විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් හෝ දැනුම්දීමක් සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම මෙම සේවාවට ඇතුළත් වන අතර, එය එම සේවලාභියාට අයත් සේවාවල හෝ සයිබර් පද්ධතිවල කාර්යසාධනය, උපයෝජ්‍යතාව හෝ ස්ථායීතාව කෙරෙහි බලපෑ හැකිය.

5.2 දැනුවත් කිරීමේ සේවා

මෙම සේවාවන් සැලසුම් කර තිබෙන්නේ තොරතුරු ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම සහ තොරතුරුවල ආරක්ෂාව පිළිබඳ මූලික කරුණු සහ විශිෂ්ට පරිචයන්වල සිට නවතම සයිබර් තර්ජන සහ ප්‍රභව වැනි මෑත කාලීන ගැටලු දක්වා වන පරාසයක ඇතුළත් අදාළ මාතෘකා පිළිබඳව අපගේ සේවලාභීන් දැනුවත් කිරීම සඳහාය.

අනතුරු ඇඟවීමේ සංඥා සහ උපදෙස්

මෙම සේවාව මගින් පරිගණක වෛරස්, වංචා, ආරක්ෂාව සම්බන්ධ දුර්වලතා, ආරක්ෂාව කඩවීමට ඇති ඉඩකඩ, අයතා භාවිතය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ වෙනත් ගැටළු සම්බන්ධයෙන් සේවලාභීන් වෙත පූර්ව අනතුරු ඇඟවීමේ සංඥා නිකුත් කරනු ලබන අතර, හැකි සෑම විටම එවැනි ප්‍රභවවල ප්‍රතිවිපාක සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා කෙටි කාලීන නිර්දේශ ලබා දෙයි.

දැනට, ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ (CERT | CC) වෙබ් අඩවිවල අනතුරු ඇඟවීම් පළ කර ඇත. විද්‍යුත් තැපෑල හරහා අනතුරු ඇඟවීමේ නිවේදන ලබා ගැනීම සඳහා ග්‍රාහකත්වය ලබා ගැනීම (subscribing) තුලින් ද සේවලාභීන්ට විද්‍යුත් තැපෑල් ලැයිස්තුව හා සම්බන්ධ විය හැක.

සම්මන්ත්‍රණ සහ සමුළු

මෙම සේවාවන් සපයනු ලබන්නේ නවතම වර්තමාන තොරතුරු ආරක්ෂණ ගැටළු, ආරක්ෂක ප්‍රමිතීන් සහ විශිෂ්ට පරිචයන් පිළිබඳව දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් ය. මෙහි අරමුණ වනුයේ සයිබර් ප්‍රහාරයකට ගොදුරුවීමේ සම්භාවිතාව සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කිරීම සඳහා සේවාවලින් උපකාර කිරීමයි. විශේෂ ඉල්ලීම් හරහා නිශ්චිත තොරතුරු ආරක්ෂාව සම්බන්ධ ගැටළු විසඳීම සඳහා සම්මන්ත්‍රණ වුව ද සංවිධානය කළ හැක.

වැඩමුළු

මෙම සේවාවන් මගින් බලාපොරොත්තු වන්නේ තොරතුරු සුරක්ෂිතභාවය පිළිබඳව සේවාවලින්ගේ දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීමයි. කෙසේ වෙතත්, සම්මන්ත්‍රණ මෙන් නොව, මෙම වැඩමුළු බොහෝ දුරට තාක්ෂණය කේන්ද්‍රීය කර ගත් වැඩමුළු වන අතර තොරතුරු ආරක්ෂාවට අදාළ දෛනික කාර්යයන් ඉටු කරනු ලබන තොරතුරු තාක්ෂණ වෘත්තිකයන් ඉලක්ක කර ගනිමින් මෙම වැඩමුළු සකස් කර ඇත. ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) විසින් පොදු මාතෘකා සඳහා විසඳුම් ලබා දීම සඳහා එහි සේවාවලින් වෙනුවෙන් නීතිපතා හෝ ඉල්ලීම මත වැඩමුළු සංවිධානය කරනු ලැබේ. ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවලට අනුව වැඩමුළු සකස් කර ගැනීමට අවශ්‍ය වන්නේ නම්, සේවාවලින්ගේ නිශ්චිත තොරතුරු ආරක්ෂාව සම්බන්ධ මාතෘකා ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතාවට ගැලපෙන ආකාරයෙන් වැඩමුළු සකස් කරනු ලැබේ.

දැනුම පදනම

දැනුම පදනම යනු ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) විසින් ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) වෙබ් අඩවියෙහි හා මාධ්‍යයෙහි පළකරනු ලබන ලේඛන, ලිපි, පුවත් ආදිය හරහා උනන්දුවක් දක්වන සේවාවලින් වෙත පිරිනමනු ලබන නිෂ්ක්‍රීය සේවාවකි. මෙම සේවාවේ අරමුණ වන්නේ තොරතුරුවල සුරක්ෂිතතාව පිළිබඳ සේවාවලින්ගේ අවබෝධය ඉහළ නැංවීමට උපකාරී වන ප්‍රයෝජනවත් තොරතුරු සොයා ගැනීම සඳහා නිවසේ සිට කටයුතු කරනු ලබන පරිශීලකයකුගේ සිට තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) වෘත්තිකයෙකු දක්වා පරාසයට ඇතුළත් ඕනෑම පුද්ගලයකුට ගැලපෙන ආකාරයේ දැනුම් සම්භාරයක් සේවාවලින් වෙත ලබා දීමයි.

5.3 උපදේශන සේවා

මෙම සේවාවන්හි අරමුණ වන්නේ සේවාවලින් වෙත ඔවුන්ගේ තොරතුරු ආරක්ෂණ පද්ධතිවල ප්‍රමාණවත් බව නිර්ණය කිරීමේ ක්‍රමවේද සැපයීම සහ එහි ආරක්ෂාව ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගැනීමයි.

තාක්ෂණික ඇගයීම්

මෙම සේවාවේ අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ (CERT | CC) තොරතුරු ආරක්ෂණ කණ්ඩායමේ අත්දැකීම් සහ ඇතැම් පූර්ව නිශ්චිත පරාමිතීන් මත පදනම්ව ආයතනයක් තුළ ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආරක්ෂක යටිතල පහසුකම් සහ ක්‍රියාපටිපාටි සමාලෝචනය කිරීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීමයි. මෙහි අවසාන ප්‍රතිඵලය වන්නේ සේවාවලින් ආයතනයේ වත්මන් තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ (ICT) යටිතල ව්‍යුහයේ දුර්වලතා, වැඩිදියුණු කළ යුතු අවස්ථා සහ එවැනි වැඩිදියුණු කිරීම් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ සවිස්තර වාර්තාවක් සැපයීමයි.

ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් සඳහා උපදෙස්

ශ්‍රී ලංකාවේ තොරතුරු ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ මූලික අධිකාරිය ලෙස ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) විසින් එහි සේවාවලින් සඳහා තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රමිතීන් සංවර්ධනය කිරීම, හඳුන්වාදීම සහ බලාත්මක කිරීමේ වගකීම දරනු ලැබේ.

5.4 කළමනාකරණ සේවා

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ (CERT | CC) කළමනාකරණය කරන ලද ආරක්‍ෂක සේවා පිරිනැමීම තුළින් බලාපොරොත්තු වන්නේ, විශේෂඥ දැනුම ලබා දීම තුළින් සංවිධානයේ හෝ ව්‍යාපාරයේ ආරක්‍ෂක ස්ථාවරය ශක්තිමත් කිරීමත් සහ ඔබගේ තොරතුරු තාක්ෂණ (IT) යටිතල පහසුකම්වලට ඇති විය හැකි සයිබර් ආරක්ෂාව සම්බන්ධ ඕනෑම තර්ජනයක් හඳුනා ගැනීම, වැළැක්වීම සහ ප්‍රතිකර්ම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබා දීමත්ය.

අනතුරට ලක්වීමට ඇති ඉඩකඩ තක්සේරු කිරීම

ආයතනයක ආරක්ෂාව අනතුරට ලක්වීමේ සිදුවීමක් බවට පත්වීමට පෙර ආරක්ෂාව අනතුරකට ලක්වීමට ඇති ඉඩකඩ, හඳුනා ගැනීම මගින් ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ (CERT | CC) අනතුරකට ලක්වීමට ඇති ඉඩකඩ තක්සේරු කිරීමේ සේවාව, ආයතනයක ආරක්ෂක ස්ථායීතාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා උපකාරී වේ. අනතුරකට ලක්වීමට ඇති ඉඩකඩ හඳුනා ගැනීමේ අරමුණින් ජාල/උපාංග විමර්ශනය කිරීම සඳහා අපගේ විශේෂඥයන් විසින් කාර්මික මෙවලම්, විශිෂ්ට පරිච්ඡේදන සහ අභ්‍යන්තර ශිල්පීය ක්‍රම ආදියෙහි තහවුරු කරන ලද සංයෝජනයක් භාවිතා කරනු ලබන අරත මේ අනුව අවදානම් ඇති වීමට ඉඩ කඩ ඇති ක්ෂේත්‍ර හඳුනාගනු ලැබේ.

ජාල අනතුරට බඳුන්වීමේ හැකියාව පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රමානුකූල ක්‍රියාවලිය (විනිවිද යෑම පරීක්ෂා කිරීම Penetration Testing)

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) විසින් සේවාවලින් සේවාවලින් ජාල යටිතල පහසුකම් වෙත එල්ල විය හැකි අවදානම් සහ තර්ජන පිළිබඳව වර්තමාන අර්ථකථනයක් සැපයීම සඳහා real-world attacks අනුකරණය කිරීම හා සම්බන්ධ අභ්‍යන්තර සහ/හෝ බාහිර විනිවිදයෑම පරීක්ෂා කිරීමේ සේවාවක් සපයනු ලැබේ.

වැඩි දුර අභ්‍යන්තර හෝ බාහිර විනිවිද යාමේ පරීක්ෂණ සඳහා ඉලක්ක ලෙස ප්‍රවේශ විය හැකි සේවා, ports සහ පද්ධතිවල මූලික පැතිකඩක් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ගවේෂණ ක්‍රියාවලියකින් සමගින් මෙම තක්සේරු කිරීම ආරම්භ වේ.

මෙම ක්‍රියාවලියට අයත් ක්‍රියාව සිදු කරන ලබන විමර්ශන (manual probing) ඇතුළුව සවිස්තරාත්මක විශ්ලේෂණයක් ඇතුළත් වේ:

- ජාල වෙත ප්‍රවේශය ලබා ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණ මගින් හඳුනාගත් සංරචක,
- ගයර්වෝල්, රවුටර, සහ ස්විච් වැනි ජාල උපාංග,
- වෙබ්, DNS, ඊමේල්, ftp වැනි ජාල සේවා,
- අනතුරට ලක්වීමට ඉඩකඩ ඇති අවස්ථා අවභාවිත කිරීමට උත්සාහ කිරීමෙන් ඇති විය හැකි බලපෑම හෝ ප්‍රවේශයේ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා.

සොයාගැනීම් සහ නිර්දේශ සහිත සවිස්තර වාර්තාවක් සපයනු ලැබේ.

පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම (System Hardening)

පද්ධති ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණ වන්නේ ආරක්ෂිත අවදානම හැකි තරම් ප්‍රමාණයකින් ඉවත් කිරීමයි. මෙය සාමාන්‍යයෙන් සිදු කරනු ලබන්නේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ විශිෂ්ට පරිචයන්ට ප්‍රතිවිරුද්ධ පද්ධති තක්සේරු කිරීමෙනි. ආයතනයේ තොරතුරු පද්ධතිවල අඛණ්ඩ වෙනස්කම් ඇති විය හැකිය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සාවද්‍ය වින්‍යාස කිරීම්, සහ/හෝ අනවශ්‍ය මෘදුකාංග/සේවා ආදිය හේතුවෙන් නව අවදානම් එමගින් හඳුන්වා දිය හැකිය. සොයාගැනීම් සහ නිර්දේශ සහිත සවිස්තර වාර්තාවක් සපයනු ලැබේ.

එතැන් සහ විතැන් උපදේශනය (On-site and off-site consultation)

මෙය ප්‍රධාන වශයෙන්ම සිද්ධි ප්‍රතිචාර කේන්ද්‍රීය කර ගනු ලැබූ සේවාවකි. මෙම සේවාවේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ එදිනෙදා තොරතුරු ආරක්ෂාව සම්බන්ධ සිද්ධිගෙන් සේවාවලාභියාට අනවශ්‍ය බරක් පැටවෙන්නේ නොමැති බව සහතික කිරීමයි.

- දුරකථනය ඔස්සේ උපදේශනය සිදු කිරීම
- ස්ථානීය සිදුවීම් කළමනාකරණය
- පාරිභෝගික පරිශ්‍රයේදී සිදුවන සිදුවීම් සඳහා කාලෝචිත ප්‍රතිචාර දැක්වීම සහ අවම කිරීම
- ආරක්ෂක ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාවලි සමාලෝචනය කිරීම

5.5 ඩිජිටල් අධිකරණ වෛද්‍ය පරීක්ෂණ

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ (CERT | CC) ඩිජිටල් අධිකරණ වෛද්‍ය කණ්ඩායම 2010 වසරේ සිට සිය සේවාව ලබා දෙන අතර මනා පළපුරුද්දක් සහිත ඩිජිටල් අධිකරණ වෛද්‍ය විමර්ශන නිලධාරීන් ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) සතුව සිටී. ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) ගෝලීය වශයෙන් පිළිගත හැකි මෙවලම්වලින් සමන්විත වන අතර ගෝලීය වශයෙන් පිළිගත් ඩිජිටල් අධිකරණ වෛද්‍ය ක්‍රියා පටිපාටිවලට අනුකූලව කටයුතු කරයි.

තවද, ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) විසින් දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර කණ්ඩායම් සඳහා ඩිජිටල් අධිකරණ වෛද්‍ය පුහුණු වැඩසටහන් සහ තාක්ෂණික වැඩමුළු පවත්වනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT | CC) විසින් සේවාවලාභී අවශ්‍යතා මත පදනම්ව රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශයේ ආයතන සඳහා ගැළපෙන පරිදි සකස් කරන ලද ඩිජිටල් අධිකරණ වෛද්‍ය පුහුණු වැඩසටහන් සාර්ථකව පවත්වා ඇත.

5.6 පර්යේෂණ සහ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම

පහත දැක්වෙන අරමුණු ඉටු කිරීම උදෙසා ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානයේ (CERT | CC) පර්යේෂණ හා ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේ අංශය පිහිටුවන ලදී:

- ජාතියේ තොරතුරු ආරක්ෂාව සහ සයිබර් ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් ක්‍රමෝපාය සහ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම
- තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂාව පිළිබඳ විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට/විෂය පථයන්ට අදාළව ජාතික මට්ටමේ සමීක්ෂණ පැවැත්වීම
- සයිබර් තර්ජන පිළිබඳ පර්යේෂණ පැවැත්වීම සහ සිදුවිය හැකි තර්ජන සම්බන්ධයෙන් අනතුරු ඇඟවීම් නිකුත් කිරීම

- තොරතුරු ආරක්ෂාව සහ සයිබර් ආරක්ෂාවට අදාළව විශේෂ ව්‍යාපෘති සම්බන්ධීකරණය කිරීම.

6 මෙහෙයුම් කාර්යසාධනය (දෛනික වගකීම් සහ ව්‍යාපෘති)

6.1 සිද්ධි මෙහෙයුම් සාරාංශය

සියලුම සයිබර් ආරක්ෂාවට අදාළ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ජාතික සම්බන්ධතා කේන්ද්‍රස්ථානය වන ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසඳය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) වෙත දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර හවුල්කරුවන්ගෙන් මෙරට ජාතික සයිබර් අවකාශයට අදාළ සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා/පැමිණිලි රැසක් ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසඳය / සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) වෙත ලැබෙන විවිධාකාර සිදුවීම් වර්ග අතරට සමාජ ජාල සම්බන්ධ සිද්ධීන්, විද්‍යුත් තැපෑල සම්මුතිය, රහස්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම පිණිස වංචනික ලෙස විද්‍යුත් පණිවිඩ යැවීම (phishing), වෙබ් අඩවි සම්මුතිය, වංචා, ද්වේෂසහගත මෘදුකාංග ගැටළු සහ පද්ධති තුළට ප්‍රවේශවීමට නොහැකි පරිදි නොමග යැවීම (ransomware), රහස්‍යතා උල්ලංඝනය කිරීම, මූල්‍ය වංචා, ජාත්‍යන්තර සංවිධාන විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ස්වයංක්‍රීය පද්ධති මගින් රැස් කරනු ලබන තොරතුරුවලින් උපුටා ගන්නා ලද සම්මුතිවාදී අන්‍යන්‍යතාවක් සහිත IP ආදිය ඇතුළත් වේ. වාර්තා වන සිදුවීම් අතුරින් වැඩි ප්‍රමාණයක් සමාජ මාධ්‍ය ආශ්‍රිත සිදුවීම් ගණයට වැටෙන අතර සාමාන්‍යයෙන් සෑම මසකම සිදුවීම් 1400 කට වඩා වාර්තා වේ. සමාජ මාධ්‍ය සිදුවීම් අතරින් ලේස්බ්‍රැක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තාවන සිදුවීම් සංඛ්‍යාව ඉහළ අගයක් ගෙන තිබුණි.

2021 වර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකා CERT වෙත වාර්තා වූ විවිධ ආකාරයේ සිද්ධීන් පිළිබඳව වගු අංක1 මගින් නිරූපණය කෙරේ. ශ්‍රී ලංකා CERT වෙත වාර්තා වූ සියලුම සිද්ධීන් සතුටුදායක ලෙස විසඳා ඇත.

සිදුවීමේ ස්වභාවය	2021 වර්ෂය තුළ වාර්තා වූ සිදුවීම් සංඛ්‍යාව
DDOS	13
පද්ධති තුළට ප්‍රවේශවීමට නොහැකි පරිදි නොමග යැවීම (Ransomware)	45
අවභාවිතය/ද්වේශ සහගතවීම / රහස්‍යභාවය උල්ලංඝනය කිරීම	182
අනිෂ්ට මෘදුකාංග ගැටළු (Malicious Software issues)	10
දුරකථන හැක් කිරීම (Hacking)	7
කුටෝපක්‍රම (Scams)	322
රහස්‍ය තොරතුරු ලබා ගැනීම පිණිස වංචනික ලෙස විද්‍යුත් පණිවිඩ යැවීම (Phishing)	98
වෙබ් අඩවි සම්මුතිය (Compromise)	282
මූල්‍ය/විද්‍යුත් ලිපින වංචා	115
බුද්ධිමය දේපළ උල්ලංඝනය කිරීම	8
ප්‍රධාන පරිගණක පද්ධති සම්මුති (Server Compromised)	13
සමාජ මාධ්‍ය	16975

වගු අංක 1: 2021 වර්ෂය තුළ වාර්තා වූ සිදුවීම් සංඛ්‍යාව

6.2 උපදේශන සේවාවන්

ශ්‍රී ලංකා CERT|CC විසින් රාජ්‍ය අංශයේ සහ රාජ්‍ය අංශයේ නොවන ආයතනවලින් සිදු කරනු ලබන ඉල්ලීම්වලට ප්‍රතිචාර වශයෙන් උපදේශන සේවා සැපයීම තවදුරටත් සිදු කරනු ලැබේ.

6.3 තොරතුරු ආරක්ෂණ කළමනාකරණ සේවා

1. පහත දැක්වෙන ආරක්ෂණ කළමනාකරණ සේවා සැපයීමට පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයට (CERT) හැකි විය.;
  - බාහිර විනවිද්‍යාම පරීක්ෂා කිරීම (External penetration testing)
  - අභ්‍යන්තර විනවිද්‍යාම පරීක්ෂා කිරීම (Internal penetration testing)
  - උපාංග වින්‍යාස සමාලෝචන (Device configuration reviews)
  - ජාල නිර්මාණ ශිල්ප සමාලෝචන (Network architecture reviews)
  - යෙදුම් ආරක්ෂණ ඇගයීම් (Application security assessments)
  - ප්‍රධාන පරිගණක OS වින්‍යාස සමාලෝචන (Server OS configuration reviews)

6.4 යෙදුම් ආරක්ෂණ විගණන

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) විසින් වෙබ් සහ ජංගම යෙදුම් ආරක්ෂණ විගණන වසර පුරා සිදු කරන ලදී. ඇති වීමට ඉඩ කඩ ඇති සයිබර් ප්‍රහාර හඳුනා ගැනීම සඳහා වෙබ් යෙදුම් අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය කිරීම සිදු කරන ලදී.

6.5 පුහුණු/අධ්‍යාපනික සේවා

සේවලාභීන් දැනුවත් කිරීම සහ ඔවුන් තුළ තොරතුරු ආරක්ෂණ කුසලතා ගොඩනැගීම සඳහා පවරන ලද විධානය ඉටු කිරීම සඳහා; ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) විසින් විවිධ කණ්ඩායම් ඉලක්ක කර ගනිමින් පුහුණු වැඩසටහන් සහ අධ්‍යාපන සැසි පැවැත්වීම අඛණ්ඩව සංවිධානය කරනු ලැබේ. මීට, ප්‍රධාන නවෝත්පාදන නිලධාරීන් (CIOs), ඉංජිනේරුවන්, පද්ධති පරිපාලකයින්, බැංකු සහ ටෙලිකොම් අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය, සිසුන්, සහ පොදු මහ ජනතාව ඇතුළත් වේ.

1. දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ පුහුණු සැසි

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) විසින් පහත දැක්වෙන පුහුණු හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී:

- පහත සඳහන් ආයතන සඳහා සාමාන්‍ය සයිබර් ආරක්ෂණය පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ සැසි පවත්වන ලදී:
  - විගණකාධිපති දෙපාර්තමේන්තුව
  - ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය
  - දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව

- ජේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලය
- ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු තාක්ෂණ ආයතනය (SLIIT)
- ගුවන් තොටුපල සහ ගුවන් ගමන් සේවා Airport & Aviation Services
- ජාතික අන්තරායකර මන්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ මණ්ඩලය
- ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව
- බස්නාහිර පළාත් බුද්ධි අංශය
- අල්ලස් හෝ දූෂණ විමර්ශන කොමිෂන් සභාව
- බස්නාහිර පළාත් බුද්ධි අංශය
- විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
- ගාල්ල පොලිස් ස්ථානය
- මැතිවරණ කොමිෂන් සභාව
- මහජන භාරකාර දෙපාර්තමේන්තුව
- මලස්න දෙවරාජා පාසල

- SLIIT සඳහා යෙදුම් ආරක්ෂාව සහ විනිවිදයාම් පරීක්ෂා කිරීමේ සැසි
- ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ අපරාධ පරීක්ෂණ කොට්ඨාශය සඳහා පවත්වන ලද සමාජ මාධ්‍ය සම්බන්ධයෙන් සිදු කරනු ලබන පැමිණිලි මෙහෙයවීම පිළිබඳ පුහුණුව
- CNI කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා විවෘත මූලාශ්‍ර බුද්ධි පුහුණුව (Open source intelligence)
- වඩාත් යහපත් සමාජයක් උදෙසා සමාජය මාධ්‍ය පිළිබඳ මාර්ගගත වැඩමුළුව
- SLIIT හි Mozilla Campus Club හි CyberCon'21 හි දී පවත්වන ලද දැනුවත් කිරීමේ සැසිය
- සුමිත්‍රයෝ (Sumithrayo NGO) සඳහා “මාර්ගගත රහස්‍යභාවය සහ ආරක්ෂාව වැදගත් වන්නේ ඇයි” සම්බන්ධයෙන් පවත්වන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළුව.
- Hithawathi හි දෙමාපියන් විසින් සිදු කරනු ලබන පාලනය කිරීම් (Parental Controls) සම්බන්ධයෙන් පවත්වන ලද සැසිය.
- ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනයේ දී “උපාධි අපේක්ෂකයකු ලෙස සීමාවාසිකයකු ලෙස කටයුතු කිරීමට සූදානම් වන්නේ කෙසේ ද යන්න සහ කර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් ” පවත්වන ලද සැසිය
- “සයිබර් ආරක්ෂාවට එරෙහිව ඇති වැඩි දියුණුකළ කර්ජන සහ ඒ සඳහා ගත යුතු පියවර (Cyber security Advanced Threats and counter measures)” සම්බන්ධයෙන් පවත්වන ලද සැසිය.
- (“Ransomware / Phishing emails / Cyber frauds and scams/ Cyber Security best practices”) සම්බන්ධයෙන් ඩේවිඩ් පීරිස් කාර්ය මණ්ඩලය වෙත පවත්වන ලද දැනුවත් කිරීමේ සැසිය.
- නීතිය බලාත්මක කිරීමේ නිලධාරීන් සඳහා පවත්වන ලද සමාජ මාධ්‍ය සම්බන්ධයෙන් සිදු කරනු ලබන පැමිණිලි මෙහෙයවීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව

2. විද්‍යුත්/මුද්‍රිත මාධ්‍ය ඔස්සේ දැනුවත් කිරීම

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) විසින් පුවත්පත් ලිපි 6 ක් සඳහා තොරතුරු සපයන ලදී. තවද, යු ටියුම් නාලිකා සඳහා විඩියෝ පට 02 ක් ද, ගුවන්විදුලි වැඩසටහනේ සජීවී සැසි 02ක් සඳහා ද ලබා දුන් අතර අතර රූපවාහිනී වැඩසටහන් සඳහා හඬ පටිගත කිරීම් 04 ක් සහ ගුවන් විදුලි වැඩසටහන් සඳහා හඬ පටිගත කිරීම් 15 ක් ලබා දෙන ලදී. ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) විසින් සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා පිළිබඳව සජීවී සැසි 4 ක් පවත්වන ලදී.

3. වාර්ෂික සයිබර් ආරක්ෂණ සතිය 2021 (eCSW 2021)

“අධිෂ්ඨානශීලීව උත්සාහ කිරීම” (“Striving with Hope”) යන තේමාවෙන් යුත් 14 වැනි වාර්ෂික ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ සතිය (CSW) 2021, 2021 වර්ෂයේ ඔක්තෝබර් 25 සිට 29 දක්වා පැවැත්විණි. වසංගත තත්වය හේතුවෙන් 2021 වර්ෂයේ වාර්ෂික සයිබර් ආරක්ෂණ සතිය (eCSW) අන්තර්ජාලය ඔස්සේ මාර්ගගතව පැවැත්වීමට සිදු විය. එය විශේෂ වැඩසටහන් කිහිපයකින් සමන්විත විය. මෙම මාර්ගගත වේදිකාවට සම්බන්ධ වූ 168 දෙනෙකුගේ සහභාගිත්වයෙන් කණ්ඩායම් 56ක් හැකින් අභියෝගයට තරඟ වදිමින් එය ආරම්භ කරන ලදී.

සයිබර් ආරක්ෂණ සතියේ (eCSW) 02 වන දිනය වැඩමුළු මාලාවකින් සමන්විත වූ අතර එයට ජාත්‍යන්තර ආරක්ෂණ විශේෂඥයින් විසින් පවත්වන ලද තීරණාත්මක ජාතික යටිතල පහසුකම් පසුබිමට අදාළව සංවිධානයේ තීරණාත්මක තොරතුරු වත්කම් නිර්වචනය කිරීම පිළිබඳ පුද්ගලික වැඩමුළුව සහ සහ කර්මාන්තයේ ප්‍රවීණයන් විසින් පවත්වන ලද Memory forensic analysis සහ ISC2 Colombo Chapter විසින් සහභාගිවන්නන් 400 කට අධික පිරිසකගේ සහභාගිත්වයෙන් පවත්වන ලද ඩිජිටල් පරිවර්තනය සහ සයිබර් ප්‍රතිරෝධය පිළිබඳ පොදු වැඩමුළු 02 ක් ඇතළත් විය. මෙම වැඩමුළු තුළින් ප්‍රබල සයිබර් ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම සහ එය සවිබල ගැන්වීම සඳහාත් සයිබර් ආරක්ෂණ වෘත්තිකයන්ගේ තර්ජන නිරාකරණ කුසලතා ශක්තිමත් කර ගැනීමටත් හැකියාව ලැබේ.

සයිබර් ආරක්ෂණ සතියේ (eCSW) ප්‍රමුඛතම වැඩසටහන වන තුන්දා සමුළුව ඔක්තෝබර් 27 වන දින සිට දියත් කරන ලද අතර මෙහි දී දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රවීණයන් 40 කට අධික සංඛ්‍යාවක් සයිබර් ආරක්ෂාව පිළිබඳ සිය අවබෝධය හුවමාරු කර ගනී. දින තුනක කාලය තුළ, මණ්ඩල සාකච්ඡා සහ ඉදිරිපත් කිරීම් මාලාවක් සඳහා සහභාගී වූ 1150 කට අධික සංඛ්‍යාවක් සමඟ වත්මන් සයිබර් ආරක්ෂණ භූ දර්ශනය සම්බන්ධයෙන් වැඩිදුර සාකච්ඡා පැවැත්විණි.

14 වැනි වාර්ෂික සයිබර් ආරක්ෂණ සතිය (eCSW) මහජනතාවට විවෘත වූ අතර එය ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ (CERT) ලේස්බ්‍රැක් පිටුවේ සහ යූ ටියුබ් නාලිකාවේ විකාශනය කරන ලදී. ඒ සඳහා සහභාගිවන්නන්ට නොමිලේ සහභාගිවීමට හැකියාව ලැබුණි. ඩිජිටල් ලෝකයේ තර්ජන පරිණාමය වන බැවින් සහ සයිබර් ආරක්ෂාව සීමා රහිත වෙමින් පවතින බැවින් වාර්ෂික සයිබර් ආරක්ෂණ සතිය වැනි ජාත්‍යන්තර දැනුම හුවමාරු වැඩසටහන් වෙත කවරදාටත් වඩා වැදගත් වේ. එමෙන්ම අපගේ යටිතල පහසුකම් ආරක්ෂා කර ගැනීම සහ අපගේ ඩිජිටල් ලෝකය සුරක්ෂිත බව සාමූහිකව සහතික කිරීම සඳහා එකිනාකාට උපකාර කර ගැනීමට අවශ්‍ය වන්නේ නම්, තීක්ෂණ බුද්ධිය හුවමාරු කර ගැනීම සහ දේශීය සයිබර් ආරක්ෂණ වෘත්තිකයන්ගේ කුසලතා ඉහළ නැංවීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

4. ආරක්ෂාව පිළිබඳ අනතුරු ඇඟවීම

- මසකට සාමාන්‍යයෙන් IPs සම්මුති 1200ක් පිළිබඳව ISP වෙත දැනුම් දෙන ලදී.
- තීරණාත්මක ආරක්ෂණ අනතුරු ඇඟවීම් 38ක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර ඒවා ග්‍රාහකයින් වෙත යවන ලදී.

6.6 ප්‍රකාශන

වෙබ් අඩවි

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ (CERT) වෙබ් අඩවිය මගින් ප්‍රවෘත්ති නිවේදන, දැනුම පදනමක් හරහා මහජනතාව සඳහා ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් කිරීමේ නිවේදන ප්‍රකාශයට පත් කරයි. පාරිභාෂික, සිද්ධි අධ්‍යයන සහ නිතර අසන පැන (FAQ) ආදිය වෙනත් ප්‍රකාශිත අයිතම අතර වේ.

විද්‍යුත් තැපෑල

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) විසින් එහි ග්‍රාහකයින් වෙත විද්‍යුත් තැපෑල ඔස්සේ ආරක්ෂාව පිළිබඳ තොරතුරු ලබා දේ.

පුවත් ලිපි

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථාන (CERT|CC) ආයතනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ද්විතියික පාසල් සම්බන්ධ කිරීමේ ජාලය “SchoolNet” හරහා ශිෂ්‍යයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් වෙනුවෙන් The Cyber Guardian e-newsletter ප්‍රකාශයට පත් කර බෙදා හැරීමේ කටයුතු සිදු කරමින් සිටී.

ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර / මාධ්‍ය

මෙම ප්‍රභා‍රවලින් ආරක්ෂා වන්නේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ නිර්දේශ ලබා දෙමින් මතු වන සයිබර් ආරක්ෂණ තර්ජන සහ අවදානම් පිළිබඳව විද්‍යුත් සහ මුද්‍රිත මාධ්‍ය ඔස්සේ සාමාන්‍ය ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ කටයුතු ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය/ සම්බන්ධීකරණ මධ්‍යස්ථානය (CERT|CC) විසින් අඛණ්ඩව සිදු කරනු ලැබේ.

6.7 යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ කාර්ය මණ්ඩල ශක්‍යතා වර්ධනය

1. කාර්ය මණ්ඩල ශක්‍යතා වර්ධනය - ජාත්‍යන්තර ක්‍රියාමාර්ග
  - TLS/SSL පිළිබඳ සජීවී සම්මන්ත්‍රණය (APNIC)
  - ජාල ආරක්ෂාව සහ පැකට් විශ්ලේෂණය පිළිබඳ (Network Security & Packet Analysis) සජීවී සම්මන්ත්‍රණය (APNIC)
  - Understanding Exploits I & II පිළිබඳ පුහුණුව (Cyber4Dev මගින්)
  - සම්මුති අනාවරණය කර ගැනීම (Detecting Compromise) පිළිබඳ පුහුණුව (Cyber4Dev මගින්)
  - ආරක්ෂිතව පිවිසීම (Secure Logins) පිළිබඳ පුහුණුව (Cyber4Dev විසින්)
  - NCSOC සැලසුම්කිරීම පිළිබඳ පුහුණුව (Cyber4Dev මගින්)

6.8 ජාතික ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘතියේ තත්ත්වය (සරල විස්තරයක්)
සයිබර් ආරක්ෂණ සිදුවීම් තත් කාලීන අධීක්ෂණය සඳහා ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය	පුළුල් ලෙස සන්නා‍රකත්වය සපයන ලද ICTA හි වෙබ් අඩවි, අධීක්ෂණ මධ්‍යස්ථානය යටතට ගෙන එන ලදී. ආරක්ෂක තර්ජන නිරීක්ෂණය කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ තොරතුරු තාක්ෂණ යටිතල පහසුකම් අධීක්ෂණය යටතට ගෙන එන ලදී.
සහතිකරණ සේවා සපයන්නන් වෙනුවෙන් සහතික නිකුත් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා ජාතික සහතිකකරණ අධිකාරිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	කලින් ලබා දුන් සහතික අවලංගු කිරීමේ ලැයිස්තුව (CRL) සකස් කරන ලදී.
ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ (CERT) කාර්ය මණ්ඩලයේ ශක්‍යතා වර්ධනය කිරීම සහ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සයිබර් ආරක්ෂණ ධාරිතාව සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	පරිගණක දෘඩාංග සහ මෘදුකාංග මිලදී ගැනීම සිදු කරන ලදී.
ශ්‍රී ලංකාවේ සයිබර් ආරක්ෂණ භූ දර්ශනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබා ගැනීම සඳහා තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික	පහත දැක්වෙන සමීක්ෂණ පවත්වන ලදී. <ul style="list-style-type: none"> • රාජ්‍ය නිලධාරියාගේ තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණ සූදානම

සමීක්ෂණ	<ul style="list-style-type: none"> • තීරණාත්මක තොරතුරු යටිතල පහසුකම් සුදානම • සයිබර් ආරක්ෂණ වෘත්තිකයන්ගේ සැපයුම සහ ඉල්ලුම
සයිබර් ආරක්ෂාව පිළිබඳ පුරවැසියන්ගේ දැනුවත්භාවය වැඩි කිරීම සඳහා වෙබ් ද්වාරයක් සංවර්ධනය කිරීම (www.onlinesafety.lk)	තෛහාමික වෙබ් ද්වාරය දියත් කරන ලදී.
සයිබර් ආරක්ෂණ සිදුවීම් මෙහෙයවීම සඳහා සයිබර් ආරක්ෂණ ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානයක් පිහිටුවීම	ඇමතුම් මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපිත කරන ලදී.
තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂාව සඳහා ජාතික වෘත්තීය සුදුසුකම් (NVQ) ප්‍රමිතිය සකස් කිරීම	තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණ තාක්ෂණය පිළිබඳ NVQ මට්ටම 5 (ජාතික ඩිප්ලෝමාව) සකස් කරන ලදී.

වගු අංක 2: ජාතික ව්‍යාපෘති

7 ජයග්‍රහණ

7.1 සයිබර් ආරක්ෂණ පනත් කෙටුම්පත

. සයිබර් ආරක්ෂණ පනත් කෙටුම්පත සංශෝධනය කර සමාලෝචනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.

7.2 රජය සඳහා තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණ රාමුව

- තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මාර්ගෝපදේශය කෙටුම්පත් කර සමාලෝචනය කර ඇත.
- අවම තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රමිති (MISS) සංවර්ධනය කර ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.
- වෙබ් යෙදුම් සහ සන්නිවේදන මාර්ගෝපදේශ කෙටුම්පත් කරන ලදී

7.3 ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ දර්ශකය

ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ දර්ශකය (NCSI) යනු සයිබර් තර්ජන වැළැක්වීමට සහ සයිබර් සිද්ධීන් කළමනාකරණය කිරීම සඳහා විවිධ රටවල් සුදානම් වී ඇති ආකාරය ප්‍රමාණනය කරනු ලබන ගෝලීය දර්ශකයකි. NCSI හි නවතම ශ්‍රේණිගත කිරීම්වලට අනුව, ශ්‍රී ලංකාව රටවල් 160ක් අතරින් 2019 වර්ෂය තුළ 98 වැනි ස්ථානයත් 2021 වර්ෂය තුළ 69 වැනි ස්ථානයත් ලබා ගනිමින් ඉදිරියට පැමිණ ඇත.

7.4 සාමාජිකත්වයන්

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) පහත සඳහන් විශේෂඥ සංවිධාන සමඟ තවදුරටත් අඛණ්ඩ සාමාජිකත්වයක් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

- ජාත්‍යන්තර තොරතුරු පද්ධතිවල ආරක්ෂාව සහතික කිරීමේ සංගමයේ දේශීය නියෝජිත සංවිධානය වන (ISC)2 Colombo Sri Lanka Chapter
- ShadowServer හි Threat Intelligence සඳහා සාමාජිකත්වය
- FIRST හි සාමාජිකත්වය
- APCERT හි සාමාජිකත්වය
- කොරියානු CAMP හි සාමාජිකත්වය
- TF-CSIRT හි සාමාජිකත්වය

8.1 CAMP

- CAMP හි මෙහෙයුම් කමිටු (OC) රැස්වීම් තුනකට (3) සහභාගී විය.
- CAMP හි මෙහෙයුම් කමිටුවෙහි (OC) සාමාජික සංරචකයට අදාළ ප්‍රමුඛ ක්‍රියාවලි සහ ක්‍රියා පටිපාටි
- CAMP හි 2021 වර්ෂයේ වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම (AGM) සම්බන්ධයෙන් මාර්ගගත හා මාර්ගගත නොවන සාකච්ඡා රැසකට සහභාගී විය.
- CAMP හි 2021 වර්ෂයේ වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම (AGM) සඳහා ‘වසංගතය පවතින කාලය තුළ තොරතුරු ආරක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් දැනුවත්භාවය වර්ධනය කිරීම’ යන මාතෘකාව සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදු කරන ලදී. (කලින් පවිගත කරන ලද විඩියෝවක්)
- CAMP හි 2021 වර්ෂයේ වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීමට (AGM) සහභාගී විය.
- CAMP හි 2021 වර්ෂයේ කලාපීය සමළව සඳහා සම සන්නාරකත්වය ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් පවත්වන ලද මාර්ගගත හා මාර්ගගත නොවන සාකච්ඡා රැසක් සඳහා සහභාගී විය.
- ආසියානු කලාපය සඳහා 2021 වර්ෂය සඳහා පවත්වන ලද CAMP සමළව සඳහා සම සන්නාරකත්වය ලබා දීම.
- කලාපීය සමළවේ දී ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසඳය (CERT) වෙනුවෙන් පිළිගැනීමේ කථාව පවත්වන ලදී.
- ‘ශ්‍රී ලංකාවේ සයිබර් ආරක්ෂණ භූ දර්ශනය ’ යන මාතෘකාව සම්බන්ධයෙන් කලාපීය සමළවේ දී ඉදිරිපත් කිරීමක් සිදු කරන ලදී.

8.2 APCERT

- APCERT මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් පහකට සහභාගී විය.
- JPCERT|CC සමග එක්ව “Tsubame” ජාල අධීක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- APCERT වැඩ කණ්ඩායමේ කැඳවුම්කරු ලෙස, තීරණාත්මක යටිතල පහසුකම් ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් වැඩ කණ්ඩායම් සාමාජිකයන් සමග රැස්වීම් සංවිධානය කර පවත්වන ලදී.
- APCERT ප්‍රතිපත්ති සහ සැලසුම්, සාමාජිකත්වය සම්බන්ධයෙන් පැවැති වැඩ කණ්ඩායම් දුරස්ථ සමුළුව සඳහා සහභාගී විය.
- APCERT සාමාජිකයන් සඳහා “Latest Trends on Keyword Hacks & SEO Spam” පිළිබඳව APCERT මාර්ගගත පුහුණුව පවත්වන ලදී.
- 2021 APCERT සයිබර් පෙරහුරු වැඩ කණ්ඩායම් සාකච්ඡා සඳහා සහභාගී විය
- 2021 APCERT සයිබර් පෙරහුරුව සඳහා සහභාගීත්වය
- APCERT වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම් (AGM) වැඩසටහන් කමිටු රැස්වීමට සහභාගී විය
- APCERT සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා membership FIRST සහ APNIC සඳහා අනුග්‍රහය දක්වන ලදී.
- 2021 APCERT මහා සභා රැස්වීම් (AGM) සමුළුව (දුරකථන සමුළුව)
  - මහා සභා රැස්වීම් (AGM) වැඩසටහන් කමිටුවේ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කරන ලදී.
  - මහා සභා රැස්වීමේ (AGM) දී තීරණාත්මක යටිතල පහසුකම් ආරක්ෂණ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායමේ ප්‍රගතිය ඉදිරිපත් කරන ලදී.
  - APCERT ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම් කිහිපයක් සඳහා දායකත්වය ලබා දුනි.
  - 2022 APCERT මහා සභා රැස්වීම (AGM) ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වීමට යෝජනා කරන ලදී.

9 ඉදිරි සැලසුම්

9.1 ක්‍රියාත්මක කිරීමට නියමිත ඉදිරි ව්‍යාපෘති

- අධ්‍යාපනික අංශය සඳහා ආංශික පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයක් (CERT) (EduCERT)
- තීරණාත්මක තොරතුරු යටිතල පහසුකම් සපයන්නන් සඳහා තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණ අවදානම් තක්සේරුව

10 මණ්ඩල විගණන කමිටුව

2020 ජූලි 13 වන දින ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC) පත් කර ගන්නා ලදී. එම මණ්ඩල විගණන කමිටුව පහත සඳහන් සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විතය.

1. විමුක්ති ජනාදර මහතා - මණ්ඩල විගණන කමිටුවේ (BAC) සභාපතිවරයා
2. කේ.වී.එම්. අල්විස් මහතා
3. ජයන්ත ප්‍රනාන්දු මහතා

මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC) මෙම වර්ෂය තුළ රැස්වීම් වාර දෙකක් පවත්වන ලදී. එනම් 2021 වර්ෂයේ මාර්තු මස 02 වැනි දින සහ 2021 වර්ෂයේ ජූලි මස 15 වන දින වේ.

මණ්ඩල විගණන කමිටුව (BAC) වාර්තාව ඇමුණුම A ලෙස මෙයට අමුණා තිබේ.

11 විගණකාධිපතිවරයාගේ වාර්තාව

2021 වර්ෂයේ විගණනය කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශය සහ 2021 වර්ෂය සඳහා වන විගණකාධිපති වාර්තාව ඇමුණුම B ලෙස අමුණා ඇත.

12 මූල්‍ය කටයුතු සම්බන්ධ විශේෂ කරුණු

වියදම්	
පුනරාවර්තන වියදම්	
පෞද්ගලික පඩිනඩි	78,459,508.00
සන්නිවේදනය	3,251,420.00
පරිශ්‍ර කුලිය සහ විදුලිය	9,754,992.00
කාර්යාල වියදම්	531,024.00
ගමන් වියකම් - දේශීය	483,213.00
නඩත්තු කටයුතු	4,191,910.00
රක්ෂණය	2,323,479.00
වෘත්තීය ගාස්තු	1,020,000.00
ලේකම් කාර්යාලයීය ගාස්තු	264,000.00
බැංකු ගාස්තු	16,750.00
විගණන ගාස්තු	879,000.00
නෛතික ගාස්තු	250,000.00
කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු	30,000.00
රැස්වීම් වියදම්	204,401.00
ක්ෂයවීම් සහ ක්‍රමක්ෂය	3,557,577.00

		105,217,274.00
ප්‍රාග්ධන වියදම්		
ව්‍යාපෘති වියදම්		49,480,241.00
		154,697,515.00

ආදායම		
භාණ්ඩාගාර ප්‍රදාන ආදායම		
මෙහෙයුම් වියදම් සඳහා ලබා දෙන ප්‍රදාන ආදායම	96,226,436.00	
ප්‍රාග්ධන වියදම් සඳහා ලබා දෙන ප්‍රදාන වියදම	49,305,296.00	
ප්‍රදාන වත්කම් වෙනුවෙන් විලම්බිත ප්‍රදාන ආදායම	7,051,638.00	
		152,583,370.00
උපයාගත් ආදායම		
ආරක්ෂණ සේවා කළමනාකරණය සහ වෙනත්	6,382,425.00	
පොළී ආදායම	1,244,456.00	
		7,626,881.00
		160,210,251.00

සටහන:

1. 2021 වර්ෂය සඳහා වෙන් කරන ලද පුනරාවර්තන අය වැය - මිලියන 100
2. 2021 වර්ෂය සඳහා වෙන් කරන ලද ප්‍රාග්ධන අය වැය- මිලියන 880.48

13 නිගමනය

2021 වර්ෂයේදී, තොරතුරු ආරක්ෂණ සිදුවීම් සංඛ්‍යාවේ වැඩි වීමක් දක්නට ලැබුණු අතර වසංගතය හේතුවෙන් නව අභියෝග රැසකට මුහුණ දීමට සිදු විය. එසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය සිය මෙහෙයුම් සාර්ථකව සිදු කිරීමට සමත් විය.

රජයේ සංවේදී තොරතුරු වත්කම් සුරක්ෂිත කිරීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරන ලදී. ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම, ශක්‍යතා වර්ධන ක්‍රියාමාර්ග, තොරතුරු යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම සහ මහජනතාව මුහුණ දෙන ප්‍රධාන ගැටළු අධීක්ෂණය මීට ඇතුළත් විය.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂණ උපාය මාර්ගයට අනුව සයිබර් ආරක්ෂණ පනත් කෙටුම්පත සකස් කිරීම, රාජ්‍ය ආයතන සඳහා තොරතුරු ආරක්ෂණ ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම සහ මහජනතාව මුහුණ දෙන තීරණාත්මක ගැටළු අධීක්ෂණය කිරීම ආදිය වසර තුළ සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් අතුරින් කිහිපයකි. (2019:2023).

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (CERT) ඉදිරි වසර තුළ එහි සාර්ථකත්වය ගොඩනගා ගැනීම උදෙසා අවශ්‍ය නිසි පියවර ගනු ඇතැයි අපි විශ්වාස කරමු.

ඇමුණුම A

මණ්ඩල විගණන කමිටු වාර්තාව - 2021

1. ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි සුදානම් කණ්ඩායමේ (CERT) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් 2020 ජූලි 13 වන දින මණ්ඩල විගණන කමිටුව සඳහා පහත සඳහන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් පත් කරන ලදී.

නම	පත්වීම් දිනය
(අ) විමුක්ති ජනාදර - සභාපති	2020 ජනවාරි 11 වන දින
(ආ) වසන්ත අල්විස් - සාමාජික	2020 පෙබරවාරි 19 වන දින
(ඇ) ජයන්ත ප්‍රනාන්දු - සාමාජික	2019 දෙසැම්බර් 26 වන දින

2. 2021 වර්ෂයේ දී මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් පහත දැක්වෙන පරිදි රැස්වීම් දෙකක් පවත්වන ලදී.

(1). 2021 මාර්තු 02 වන දින පැවැති රැස්වීම

අ. සහභාගී වූ සාමාජිකයන්:

- විමුක්ති ජනාදර - සභාපති
- වසන්ත අල්විස් - සාමාජික
- ජයසිරි අමරසේන - ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී (CEO), ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි සුදානම් කණ්ඩායම (CERT) - ආරාධිත
- ප්‍රසාද් ද සිල්වා - මානව සම්පත් සහ පරිපාලන ප්‍රධානී - ආරාධිත
- එස්. නිශාන්ති මෙන්ඩිස් - නෙක්ෂියා කළමනාකරණ සේවාවේ නියෝජිත - ආරාධිත
- ගිම්හානි මධුසංක - පරිපාලන සහ ගිණුම් සහකාර - ආරාධිත

ආ. සාකච්ඡා කරන ලද ප්‍රධාන කරුණු ඇතුළත් සාරාංශය:

- 2018 වර්ෂයේ විගණන විමසුම් සඳහා ලබා දුන් පිළිතුරු ලිපි පිළිබඳ සාකච්ඡාව
- 2020 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කෙටුම්පත් කිරීම

(2). 2021 ජූලි 15 වැනි දින පවත්වන ලද රැස්වීම

අ. සහභාගී වූ සාමාජිකයන්:

- විමුක්ති ජනාදර - සභාපති
- වසන්ත අල්විස් - සාමාජික
- ජයන්ත ප්‍රනාන්දු - සාමාජික
- ජයසිරි අමරසේන - ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී (CEO), ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි සුදානම් කණ්ඩායම (CERT) - ආරාධිත
- දිලීප රත්නායක - CFO, තාක්ෂණ අමාත්‍යාංශය
- රේණුක විරරත්න - විගණන අධිකාරී
- ප්‍රසාද් ද සිල්වා - මානව සම්පත් හා පරිපාලන ප්‍රධානී - ආරාධිත
- ගිම්හානි මධුසංක - පරිපාලන සහ ගිණුම් සහායක - ආරාධිත
- එස්. නිශාන්ති මෙන්ඩිස් - නෙක්ෂියා කළමනාකරණ සේවාවේ නියෝජිත - ආරාධිත
- තෝමස් ප්‍රින්ස් -ලේකම්

ආ.සාකච්ඡා කරන ලද ප්‍රධාන කරුණු ඇතුළත් සාරාංශය:

- 2018 සහ 2019 වර්ෂ සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන
- ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි සූදානම් කණ්ඩායම (CERT) සඳහා අභ්‍යන්තර විගණන යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම
- ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි සූදානම් කණ්ඩායම (CERT) භාණ්ඩාගාර / රේඛීය අමාත්‍යාංශය විසින් අධීක්ෂණය කිරීම
- ශ්‍රී ලංකා CERT හි බාහිර ක්‍රියාකාරකම් සහ සමාගම් පනතට අනුකූලව කටයුතු කිරීම සම්බන්ධ කරුණු
- රේඛීය අමාත්‍යාංශයට ඉදිරිපත් කරන ලද 2021 වසර සඳහා වන අයවැය
- 2021 ජූනි 30 වැනි දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
- 2020 මූල්‍ය ප්‍රකාශන කෙටුම්පත

3.මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින්, සාමාන්‍යයෙන් ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි සූදානම් කණ්ඩායම (CERT) විසින් සිදු කරනු ලබන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය සහ ව්‍යාපෘති සහ පුනරාවර්තන මෙහෙයුම් යන දෙකම සඳහා ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් සපයනු ලබන අරමුදල් කළමනාකරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂා කරනු ලැබේ. 2021 අයවැය ලේඛනයට අනුව ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි සූදානම් කණ්ඩායම (CERT) විසින් පහත සඳහන් ජාතික ව්‍යාපෘති සිදු කරනු ලබන බව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් සඳහන් කරන ලදී.

ව්‍යාපෘති නම	2021 වර්ෂය සඳහා වෙන් කළ අරමුදල් රුපියල් මිලියන
1. ජාතික සයිබර් ආරක්ෂණ මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය	525.20
2. ශ්‍රී ලංකා ජාතික සහතිකකරණ අධිකාරිය පිහිටුවීම	41.26
3. තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂාව පිළිබඳ ජාතික සමීක්ෂණය	28.23
4. සයිබර් ආරක්ෂණ ශක්‍යතා සහ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	8.26
5. රාජ්‍ය ආයතන 10ක සයිබර් ආරක්ෂණ සූදානම ඉහළ නැංවීම.	103.70
6. සයිබර් ආරක්ෂාව පිළිබඳ පාර්ශවකරුවන්ගේ දැනුවත්භාවය වැඩි කිරීම සඳහා වෙබ් ද්වාරය සැලසුම් කිරීම සහ සකස් කිරීම	2.30
7. තොරතුරු සහ සයිබර් ආරක්ෂාව සඳහා ජාතික නිපුණතා ප්‍රමිති සකස් කිරීම	8.44
8. රජයේ නිලධාරීන් සඳහා විද්‍යුත් ඉගෙනුම් පිළිබඳ මාර්ගගත මොඩියුල සකස් කිරීම	16.80
9. රජයේ නිලධාරීන් 10,000ක් දෙනකු සඳහා සයිබර් ආරක්ෂණ ශක්‍යතා වර්ධන පුහුණු වැඩසටහන	18.00

4. කොවිඩ්-19 තත්ත්වය ඉහත ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය කෙරෙහි සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කර තිබෙන බව ද මණ්ඩල විගණන කමිටුව විසින් නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

5. තවද, ව්‍යාපෘති සහ පුනරාවර්තන මෙහෙයුම් යන දෙකම සඳහා අරමුදල් කළමනාකරණය කිරීම වෙන් කළ අයවැය තුළ මනාව සිදු වේ.

අත් කළේ,
 විමුක්ති ජනාදර
 සභාපති
 මණ්ඩල විගණන කමිටුව

ඇමුණුම B

සභාපති

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසඳය (පෞද්ගලික) සමාගම

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසඳය (පෞද්ගලික) සමාගමේ 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ වෙනත් නෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳව 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව විගණකාධිපති වාර්තාව

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසඳය (පෞද්ගලික) සමාගමේ (“සමාගම”) 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ ලාභ හා අලාභ ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව ප්‍රකාරව මාගේ වාර්තාව යථා කාලයේදී පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරනු ලැබේ.

මාගේ වාර්තාවේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ අස්තීත්වයන් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට දේපළ, පිරියත හා උපකරණවල අගය රු. 21,723,710 ක් වූ අතර, ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය අනුව එම අගය රු. 26,161,862 ක් විය. ඒ අනුව, එම අගයන්හි රු. 4,438,152 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, 2021 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනයෙන් අයවිය යුතු මුදල රු. 40,215,928 ක් විය. ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනයේ ශේෂ තහවුරු කිරීම අනුව අදාළ ශේෂය රු. 1,829,901 ක් වූයෙන්, වෙනස රු. 38,386,027 ක් විය. මෙම වෙනස හඳුනාගැනීමට කළමනාකරණය අපොහොසත්ව ඇත.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 සමාගමේ 2021 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් අනෙකුත් තොරතුරු

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පෙර මා ලබාගත් සමාගමේ 2021 වාර්ෂික වාර්තාවේ ඇතුළත් කර ඇති නමුත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ ඒ පිළිබඳව වූ මගේ විගණන වාර්තාවේ ඇතුළත් නොවන තොරතුරු, අනෙකුත් තොරතුරු යන්නෙන් අදහස් වේ. මෙම අනෙකුත් තොරතුරු සඳහා කළමනාකරණය වගකිව යුතුය.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් වූ මගේ මතයෙන් අනෙකුත් තොරතුරු ආවරණය නොකරන අතර මම ඒ පිළිබඳ කිසිදු ආකාරයක සහතිකවීමක් හෝ මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ මගේ විගණනයට අදාළව, මගේ වගකීම වන්නේ ඉහත හඳුනාගත් අනෙකුත් තොරතුරු ලබා ගත හැකි වූ විට කියවීම සහ එසේ කිරීමේදී අනෙකුත් තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ හෝ විගණනයේදී හෝ වෙනත් ආකාරයකින් ලබාගත් මගේ දැනුම අනුව ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් නොගැලපෙනවාද යන්න සලකා බැලීමයි.

මෙම විගණන වාර්තාවේ දිනට පෙර මා ලබාගත් අනෙකුත් තොරතුරු මත හා මා විසින් කරන ලද කාර්යයන් මත පදනම්ව, මෙම අනෙකුත් තොරතුරු ප්‍රමාණාත්මක වශයෙන් වැරදි ලෙස දක්වා ඇති බව මම නිගමනය කරන්නේ නම්, එම කරුණ මා විසින් වාර්තා කිරීමට අවශ්‍ය වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් මට වාර්තා කිරීමට කිසිවක් නැත.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන කුඩා හා මධ්‍ය පරිමාණ අස්තීත්වයන් සඳහා වන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්ඵ්‍යයන්ගෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාලත්වය

නිර්ණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. මාගේ නිගමනයන් මාගේ විගණන වාර්තාවේ දින දක්වා ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.

- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශවයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. වෙනත් තෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ සහ 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

2.1.1 තත්ත්වවිගණනය කළ මතය සඳහා පදනම ඡේදයේ විස්තර කර ඇති කරුණු වලින් වන බලපෑම හැර, 2007 අංක 7 දරන සමාගම් පනතේ 163 (2) වගන්තියේ සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (අ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවන් අනුව, විගණනය සඳහා අවශ්‍ය සියලු තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් මා විසින් ලබාගන්නා ලද අතර, මාගේ පරීක්ෂණයෙන් පෙනී යන ආකාරයට නිසි මූල්‍ය වාර්තා සමාගම පවත්වාගෙන ගොස් තිබුණි.

2.1.2 සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 151 වගන්තියෙහි අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල වේ.

2.1.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.

2.1.4 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

2.2 අනුගමනය කරන ලද ක්‍රියාමාර්ග සහ ලබා ගන්නා ලද සාක්ෂි මත හා ප්‍රමාණාත්මක කරුණුවලට සීමා කිරීම තුළ, පහත සඳහන් ප්‍රකාශන කිරීමට තරම් කිසිවක් මාගේ අවධානයට ලක් නොවීය;

- 2.2.1 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඊ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව යම් අදාල ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානවලට අනුකූල නොවන ලෙස ක්‍රියා කර ඇති බව.
- 2.2.2 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (උ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව සමාගමේ බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූල නොවන ලෙස කටයුතු කර ඇති බව.
- 2.2.3 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 12 (ඌ) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව සමාගමේ සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ අදාළ නීතිරීති වලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර නොමැති බව.

ඩබ්ලිව්. පී. සී. වික්‍රමරත්න
විගණකාධිපති

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED

FINANCIAL STATEMENTS 2021

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED
STATEMENT OF PROFIT AND LOSS

FOR THE YEAR ENDED 31ST DECEMBER 2021
(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

	<u>NOTE</u>	<u>2021</u> Rs	<u>2020</u> Rs
Grant Income	4	152,583,370	109,985,588
Expenses			
Personnel Emoluments	5	(78,459,508)	(61,305,892)
Operational Expenses	6	(26,757,765)	(19,706,552)
Project Expenses	7	(49,480,241)	(34,018,066)
Net Surplus/(Deficit) on Grant Activities		(2,114,144)	(5,044,921)
Other Revenue	8	7,626,881	5,481,502
Net Surplus/(Deficit) before Taxation		5,512,737	436,581
Less : Taxation		-	-
Net Surplus/(Deficit) after Taxation		<u>5,512,737</u>	<u>436,581</u>

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED
STATEMENT OF FINANCIAL POSITION

AS AT 31ST DECEMBER 2021

(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

	<u>NOTE</u>	<u>2021</u> Rs	<u>2020</u> Rs
<u>Assets</u>			
<u>Non-Current Assets</u>			
Property, Plant & Equipment	9	5,395,141	4,740,120
Intangible Assets	10	3,125,853	2,498,747
		8,520,994	7,238,867
<u>Current Assets</u>			
Prepayments	11	1,959,646	5,221,084
Other Receivables	12	40,498,640	40,215,928
Cash & Cash Equivalents	13	32,297,943	33,267,641
		74,756,229	78,704,653
Total Assets		83,277,223	85,943,520
<u>Equity & Liabilities</u>			
<u>Equity</u>			
Stated Capital	14	20	20
Accumulated Surplus		66,885,121	61,372,384
Total Equity		66,885,141	61,372,404
Deferred Revenue for Grant Assets	15	8,520,995	7,238,867
Unutilised Grant Income	16	-	-
<u>Non-Current Liabilities</u>			
Retirement Benefit	17	6,832,375	13,370,188
<u>Current Liabilities</u>			
Deferred Revenue for Expenses	18	-	3,494,061
Trade & Other Payables	19	1,038,712	468,000
		1,038,712	3,962,061
Total Equity & Liabilities		83,277,223	85,943,520

The Accounting Policies and notes on pages 5 through 19 form an integral part of the Financial Statements.

These Financial Statements are in compliance with the requirements of the Companies Act No. 07 of 2007.

N.A. K. Arunasekera

Chief Executive Officer

S. Bandan

Nexia Management Services (Pvt) Ltd

The board of directors is responsible for the preparation and presentation of these Financial Statements.

Signed for and on behalf of the board by;

R. M. M. M. M.

Chairman

[Signature]

Director

16-01-2023

DATE OF APPROVAL BY THE BOARD

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED
STATEMENT OF CHANGES IN EQUITY

FOR THE YEAR ENDED 31ST DECEMBER 2021
(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

	Stated Capital Rs	Accumulated Surplus Rs	Total Rs
Re-stated balance as at 31st December 2018	20	45,030,050	45,030,070
Surplus for the Year	-	15,905,753	15,905,753
As at 31st December 2019	20	60,935,803	60,935,823
Surplus for the Year	-	436,581	436,581
As at 31st December 2020	20	61,372,384	61,372,404
Surplus for the Year	-	5,512,737	5,512,737
As at 31st December 2021	20	66,885,121	66,885,141

The accounting policies and notes form an integral part of the Financial Statements.
 Figures in brackets indicate deductions.

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED
CASH FLOW STATEMENT

FOR THE YEAR ENDED 31ST DECEMBER 2021
 (ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

	Note	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Cash Flows from Operating Activities		Rs	Rs
Surplus/(Deficit) for the Year		5,512,737	436,581
Adjustments for;			
Depreciation & Amortization		3,557,577	2,493,121
Provision for Gratuity		2,539,563	2,581,188
Gratuity Paid		(9,077,375)	(1,485,000)
Deferred Revenue for Grant Assets Adjustment		1,282,127	(1,249,413)
		<u>3,814,629</u>	<u>2,776,477</u>
Working Capital Changes			
(Increase) / Decrease in Prepayments		3,261,438	(3,833,393)
Increase / (Decrease) in Other Payables		570,712	(9,418,247)
Increase / (Decrease) in Unutilised Grant Income		-	(11,483,044)
Increase / (Decrease) in Deferred Rev for Exp		(3,494,061)	3,494,061
(Increase) / Decrease in Other Receivables		(282,712)	42,498,575
		<u>3,870,006</u>	<u>24,034,430</u>
Cash Flows from Investment Activities			
Acquisition of Property, Plant & Equipments		(2,204,000)	(1,243,709)
Acquisition of Intangible Assets		(2,635,704)	-
Net Cash Generated (Used in) from Investment Activities		<u>(4,839,704)</u>	<u>(1,243,709)</u>
Cash & Cash Equivalents as at the beginning of the Year		33,267,641	10,476,919
Net Cash Generated (Used in) during the Year		(969,698)	22,790,721
Cash & Cash Equivalents as at the End of the Year	(A)	<u>32,297,943</u>	<u>33,267,641</u>

(A) Analysis of Cash & Cash Equivalents as at the end of the year

BOC Current A/C	(19,758,670)	(16,139,911)
Savings A/C	30,737,476	28,397,140
Fixed Deposit	21,299,137	20,270,411
Bank Guarantee Margin A/C	-	720,000
Petty Cash	20,000	20,000
	<u>32,297,943</u>	<u>33,267,641</u>

SRI LANKA CERT (PVT) LTD**NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS**
YEAR ENDED 31 DECEMBER 2021**1. CORPORATE INFORMATION****1.1. General**

Sri Lanka CERT (Pvt) Ltd was established in June 2006 as an affiliate of ICTA to be the National Centre for Cyber Security. Sri Lanka CERT|CC is separated from ICT Agency of Sri Lanka in August 2018 with an independent operational body under Ministry of Digital Infrastructure & Information Technology. At the beginning of 2020 Sri Lanka CERT|CC was under the Ministry of Defence and was assigned to Presidential Secretariat on 25 September 2020 by the Gazette No. 2194/74. Thereafter, Sri Lanka CERT|CC was reassigned to Ministry of Technology on 20th November 2020 by the Gazette No. 2202/25.

Sri Lanka CERT|CC has been mandated to be the focal point for preventing, protecting against and responding to cyber security threats and vulnerabilities in Sri Lanka's ICT infrastructure and to liaise with all government organizations, private sector, academia and non-government organizations to disseminate information relevant to potential Cyber Security threats and providing assistance to mitigate such incidents.

1.2. Principal Activities and Nature of Operations**Sri Lanka CERT activities include;**

- Responsive services such as incident handling that involves responding to a request or notification by a constituent that an unusual event has been detected, which may be affecting the performance, availability or stability of the services or cyber systems belonging to that constituent.
- Awareness services, such as conducting of cyber security awareness programs for the general public including school children, and the conduct of seminars, conferences and workshops for professionals in both the state and private sectors and maintaining an up to date knowledge base relating to cyber security in the Sri Lanka CERT website.
- Provision of consultancy services such as digital forensics investigations, vulnerability assessments, network security assessments, and information security policy development and implementation.

1.3. Date of Authorization for Issue

The financial statements of Sri Lanka CERT (Pvt) Ltd for the year ended December 31, 2021 was authorized for issuance by the directors on 04th October 2022.

2. BASIS OF PREPARATION

The financial statements which have been presented in Sri Lankan Rupees and on a historical cost basis.

SRI LANKA CERT (PVT) LTDNOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS
YEAR ENDED 31 DECEMBER 2021**2.1. Statement of compliance**

The financial statements of the company, have been prepared and presented in accordance with the Sri Lanka Accounting Standards for Small and Medium sized Entities laid down by the Institute of Chartered Accountants of Sri Lanka, and comply with the requirements of Companies Act No 7 of 2007

2.2 Use of Estimates & Judgments

- The preparation of financial statements in conformity with SLFRS/LKAS requires management to make judgments, estimates and assumptions that affect the application of accounting policies and the reported amounts of assets, liabilities, income and expenses.
- The estimates and underlying assumptions are reviewed on an ongoing basis. Revisions to accounting estimates are recognized in the period in which the estimate is revised, if the revision affects only that period or in the period of the revision and future periods if the revision affects both current and future periods.

2.3 Going Concern

The Directors have made an assessment on the Company's ability to continue as a going concern and they do not intend either to liquidate or to cease operations.

3. SUMMARY OF SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES**3.1 Foreign Currency Translation**

The financial statements are presented in Sri Lankan Rupees, which is the company's functional and presentation currency. Transactions in foreign currencies are initially recorded at the functional currency rate ruling at the date of the transaction. Monetary assets and liabilities denominated in foreign currencies are translated at the functional currency rate of exchange ruling at the Statement of Financial Position date. All differences are taken to Statement of Comprehensive Income. Non-monetary items that are measured in terms of historical cost in a foreign currency are translated using the exchange rates as at dates of the initial translations. Non-monetary items measured at fair value in a foreign currency are translated using the exchange rates at the date when the fair value was determined.

3.2. Other Receivables

Other Receivables and dues from related parties are recognized at Cost.

SRI LANKA CERT (PVT) LTDNOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS
YEAR ENDED 31 DECEMBER 2021**3.3 Cash & Cash Equivalents**

Cash & cash equivalents are cash in hand, demand deposits and short-term highly liquid investments, readily convertible to known amounts of cash and subject to insignificant risk of changes in value.

For the purpose of cash flow statement, cash and cash equivalents consist of cash in hand and deposits in banks net of outstanding bank overdrafts. Investment with short maturities i.e. three months or less from the date of acquisition is also treated as cash equivalents.

3.4 Financial Instruments**(a) Initial Recognition and Measurement**

The Company recognizes a financial asset or a financial liability in its statement of financial position when the entity become party to the contractual provisions of the instrument.

Company initially measures its financial assets at fair value plus in case of a financial asset not at fair value through profit or loss, transaction costs that are directly attributable to the acquisition of the financial asset.

Company initially measures its and liabilities at fair value minus in case of a financial liability not at fair value through profit or loss, transaction costs that are directly attributable to the issue of the financial liabilities.

Despite the above paragraph, at initial recognition, the company measures trade receivables at their transaction price as defined in SLFRS 15.

(b) Classification of Financial Assets

- Financial assets are classified as subsequently measured at amortised cost, Fair Value through other comprehensive income or fair value through profit or loss based on
- The company's business model for managing the financial assets and
- The contractual cash flow characteristics of the financial assets

(i) Financial Assets measured at Amortized cost

A Financial asset is measured at amortised cost if both the following conditions are met:

- The financial asset is held within a business model whose objective is to hold financial assets in order to collect contractual cash flows and

SRI LANKA CERT (PVT) LTDNOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS
YEAR ENDED 31 DECEMBER 2021Financial Assets measured at Amortized cost (Cont'd)

- The contractual terms of the financial asset give rise on specified dates to cash flows that are solely payments of principal and interest on the principal amount outstanding

(c) Classification of Financial liabilities

Financial liabilities are subsequently measured at amortized cost, except for,

- Financial liabilities at fair value through profit or loss.
- Financial liabilities that arise when a transfer of a financial asset does not qualify for derecognition or when the continuing involvement approach applies
- Financial guarantee contracts
- Commitments to provide a loan at a below-market interest rate

(d) Reclassification

- (i) Financial assets are reclassified when and only when the company changes its business model for managing financial assets.

If the company reclassifies financial assets, such reclassification is applied prospectively from the reclassification date and previously recognized gains, losses (including impairment gains or losses) are not restated.

Guidance in paragraphs 5.6.1 to 5.6.7 to SLFRS 09 - Financial instruments are applied in the event of a reclassification of financial assets.

- (ii) Financial liabilities are not reclassified

(e) Amortised cost Measurement

Interest revenue is calculated by using the effective interest method by applying effective interest rate to the gross carrying value originated credit impaired financial assets

- Purchased or Originated credit impaired financial assets.
- Financial assets that are not purchased or originated credit impaired financial assets but subsequently have become credit impaired financial assets.

SRI LANKA CERT (PVT) LTDNOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS
YEAR ENDED 31 DECEMBER 20213.4.1. Impairment(a) Impairment

The company recognizes a loss allowance for expected credit losses on a financial asset.

Where on the reporting date the credit risk on the financial instrument has increased significantly since initial recognitions, loss allowances at an amount equal to the lifetime expected credit losses is made.

Where on the reporting date the credit risk on the financial instrument has not increased significantly since initial recognitions, loss allowances is measured for that financial instrument at an amount equivalent to 12 month expected credit losses.

(b) Derecognition of Financial Assets

The company derecognises a financial asset when:

- the contractual rights to the cash flows from the financial asset expire, or
- it transfers the financial asset and the transfer qualifies for derecognition.

(c) Derecognition of Financial Liabilities

A financial liability is removed (or a part of a financial liability) from its statement the financial position when, and only when, it is extinguished – ie when the obligation specified in the contract is discharged or cancelled or expired.

(d) Impairment of other non-financial assets

Assets that have indefinite useful lives are not subject to amortization and tested annually for impairment. Assets that are subject to amortization are reviewed for impairment whenever events or changes in circumstances indicate that the carrying amount may not be recoverable. An impairment loss is recognized for the amount by which the asset's carrying amount exceeds its recoverable amount. The recoverable amount is the higher of an asset's fair value less costs to sell and value in use. For the purposes of assessing impairment, assets are grouped at the lowest levels for which there are separately identifiable cash flows (cash-generating units).

SRI LANKA CERT (PVT) LTDNOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS
YEAR ENDED 31 DECEMBER 2021**3.4.2. De-recognition**

A financial asset (or, where applicable a part of a financial asset or part of a Group of similar financial assets) is de-recognised when:

- The rights to receive cash flows from the asset have been expired.
- The Company has transferred its rights to receive cash flows from the asset or has assumed an obligation to pay the received cash flows in full without material delay to a third party under a 'pass-through' arrangement; and either
  - (a) The Company has transferred substantially all the risks and rewards of the asset,
Or
  - (b) The Company has neither transferred nor retained substantially all the risks and rewards of the asset, but has transferred control of the asset.

When the Company has transferred its rights to receive cash flows from an asset or has entered into a pass-through arrangement, and neither transferred nor retained substantially all of the risks and rewards of the asset nor transferred control of it, the asset is recognised to the extent of the Company's continuing involvement in it. In that case, the Company also recognises an associated liability. The transferred asset and the associated liability are measured on a basis that reflects the rights and obligations that the Company has retained. Continued involvement that takes the form of a guarantee over the transferred asset is measured at the lower of the original carrying amount of the asset and the maximum amount of consideration that the Company could be required to repay.

3.5. Property, Plant and Equipment

Property, plant and equipment are stated at cost excluding the costs of day today servicing, less accumulated depreciation and accumulated impairment in value. Such cost includes the cost of replacing parts of the plants and equipment when that cost is incurred, if the recognition criteria are met.

Depreciation is calculated on a straight-line basis at the following rates.

Asset	Rate
Office Equipment	20%
Computers	20%
Furniture & Fittings	20%

SRI LANKA CERT (PVT) LTD**NOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS**
YEAR ENDED 31 DECEMBER 2021**3.6. Intangible Assets**

Intangible Assets are recognized, if it is probable that economic benefits are attributable to the assets will flow to the entity and cost of the assets can be measured reliably.

3.6.1. Software

All computer software costs incurred, which are not internally related to associate hardware, which can be clearly identified, reliably measured and it's probable that they will lead to future economic benefits, are included in the Statement of Financial Position under the category of intangible assets and carried at cost less accumulated amortization and any accumulated impairment losses.

3.6.2 Subsequent Expenditure

Expenditure incurred on software is capitalized, only when it increases the future economic benefits embodied in the specific asset to which it relates. All other expenditure is recognized in profit or loss as incurred.

3.6.3. Amortization

Amortization is calculated on a straight-line basis at the following rate or useful life , whichever is less. (The useful life of the cyber security software is 3 years)

Asset	Amortization rate
Software	20%

3.7. Retirement Benefit Obligations**a) Defined Benefit plan- Gratuity**

Gratuity is a defined benefit plan. The company is liable to pay gratuity in terms of the relevant statute. in order to meet this liability, a provision is carried forward in the Statement of Financial Position, equivalent to an amount calculated based on a half month's salary of the last month of the financial year of all employees for each completed year of service, commencing from the first year of service. The resulting difference between brought forward provision at the beginning of a year net of any payments made, and the carried forward provision at the end of a year is dealt with in the Statement of Comprehensive Income.

SRI LANKA CERT (PVT) LTDNOTES TO THE FINANCIAL STATEMENTS
YEAR ENDED 31 DECEMBER 2021**b) Defined Contribution Plans-Employees' Provident Fund & Employees' Trust Fund**

Employees are eligible for Employees' Provident Fund contribution and Employees' Trust Fund Contribution in line with the respective statutes and regulations. The Company contributes 12% and 3% of gross emoluments of employees to Employees' Provident Fund and Employees' Trust Fund respectively.

3.8. Grants & Subsidies

Grants are recognized where there is reasonable assurance that the grant will be received and all attaching conditions are complied with. When the grant relates to an expense item, it is recognized as income over the period necessary to match the grant on a systematic basis to the costs that it is intended to compensate. Where the grant relates to an asset, it is set up as deferred income. Where the company receives non-monetary grant, the asset and that grant are recorded at nominal amounts and released to the Statement of Comprehensive income over the expected useful life of the relevant asset by equal installments.

3.9. Unutilized Grant Income

Unutilized grant income represents grants received during the year 2019. However relevant expenditure for the said grant received have not been incurred. Therefore, the said grant received is recognized as unutilized grant income & shown immediately after equity. This amount will be transferred to statement of Profit & Loss when relevant expenditure is incurred in future.

3.10. Revenue Recognition

In consultation with the Sri Lanka Accounting and Auditing Standards Monitoring Board and in accordance with the requirements of LKAS -20- Government Grants and Disclosure of Government Assistance, the company recognized during the year as income and the outlays on project implementation.

3.11. Interest

Revenue is recognized on a time proportion basis that takes in to accounts the effective interest rate on asset.

3.12. Other

Other income is recognized on accrual basis.

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED
NOTES TO THE STATEMENT OF PROFIT AND LOSS

FOR THE YEAR ENDED 31ST DECEMBER 2021

(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	Rs	Rs
NOTE 04 GRANT INCOME		
Grant Income - Operational	96,226,436	62,205,423
Grant Income - Project	49,305,296	33,804,000
Deferred Grant Income - On Grant Assets	7,051,638	2,493,121
Transferred from Unutilised Grant Income A/C	-	11,483,044
	<u>152,583,370</u>	<u>109,985,588</u>
NOTE 05 PERSONNEL EMOLUMENTS		
Salaries & Wages	65,244,083	42,889,733
EPF Expenses	7,829,290	5,146,768
ETF Expenses	1,957,323	1,286,692
Consultant fees	-	8,520,000
Interns Allowance	889,250	586,332
Gratuity Provision	2,539,563	2,581,188
Over Time	-	295,179
	<u>78,459,508</u>	<u>61,305,892</u>
NOTE 06 OPERATIONAL EXPENSES		
Telephone & Internet Charges	3,251,420	2,560,693
Insurance Expense	2,323,479	1,806,261
Rent Expense	9,754,992	8,412,336
IT Equipments Maintenance	263,962	212,465
Professional Fees	1,020,000	1,020,000
Secretarial Fee	264,000	474,620
Legal Fees	250,000	-
Bank Charges	16,750	18,150
Courier Charges	50,692	82,392
Maintenance & Repairs Expense	246,131	98,142
News papers & periodicals	9,530	24,690
Audit Fee	879,000	150,000
Meeting Expenses	204,401	73,230
Other Office Expense	-	58,528
Water	30,012	42,234
Staff Welfare	108,633	73,231
Staff Training	30,000	-
License Renewal	3,681,817	1,172,419
Advertising Expense	8,600	67,592
Travelling - Local	483,213	658,046
Stationery & Printing	323,557	208,404
Depreciation & Amortization	3,557,577	2,493,121
	<u>26,757,765</u>	<u>19,706,552</u>

Note 06A Meeting Expenses consist of cyber security week 2021 expense of Rs.88,000/-

Note 06B License Renewal consist of "FIRST" membership fee, renewal of acunetix web vulnerability scanner, renewal of FTK standalone and mobile phone examiner plus etc

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED
NOTES TO THE STATEMENT OF PROFIT AND LOSS

FOR THE YEAR ENDED 31ST DECEMBER 2021
(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	Rs	Rs
<u>NOTE 07 PROJECT EXPENSES</u>		
Sri Lanka Telecom PLC - NCA	13,919,040	13,919,040
Epic Lanka (Pvt) Ltd - NCA	10,368,000	10,368,000
The Associated Newspapers of C	441,450	43,740
J P B T Jayasekara	320,000	-
Data Management Systems (Pvt) Ltd	-	3,832,637
L.H.T.Dharmananda	825,000	-
KPMG - Survey	5,475,600	2,948,400
BOD Malayasia IT Auditors	2,596,582	-
S W R D Bandaranaike Memorial - NCSOC	3,950,856	911,736
Multi Tech Solutions (Pvt) Ltd - Survey	6,208,800	776,100
Tertiary and Vocational Education	1,000,000	700,000
M A P Wijesundara	149,000	-
Procons Infotech (Pvt) Ltd	1,750,000	250,000
Institute for Participatory Interaction - Survey	2,365,500	124,500
Other	-	37,663
Pace Institute (Pvt) Ltd	-	71,250
CPCP members	-	35,000
TEC & PPC members	110,413	-
	<u>49,480,241</u>	<u>34,018,066</u>

NOTE 08 OTHER REVENUE

Earned Revenue		
- Manage security services & others	6,382,425	5,102,891
Interest Income	1,244,456	378,611
	<u>7,626,881</u>	<u>5,481,502</u>

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED**NOTES TO THE STATEMENT OF FINANCIAL POSITION**

AS AT 31ST DECEMBER 2021

(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

NOTE 09 PROPERTY, PLANT & EQUIPMENT

9.1	Cost	Balance as at 01.01.2021 Rs	Additions Rs	Disposals/ Transfers Rs	Balance as at 31.12.2021 Rs
	Furniture and Fittings	3,820,475		-	3,820,475
	Computers	15,057,800	2,204,000	-	17,261,800
	Office Equipment	641,435		-	641,435
		19,519,710	2,204,000	-	21,723,710
9.2	Accumulated Depreciation	Balance as at 01.01.2021	Charge for the Year	Disposals/ Transfers	Balance as at 31.12.2021
	Furniture and Fittings	3,063,442	164,084	-	3,227,526
	Computers	11,157,880	1,362,259	-	12,520,139
	Office Equipment	558,268	22,637	-	580,905
		14,779,590	1,548,980	-	16,328,570
9.3	Net Book Value			<u>2021</u> Rs	<u>2020</u> Rs
	Furniture and Fittings			592,950	757,033
	Computers			4,741,661	3,899,920
	Office Equipment			60,530	83,167
				5,395,141	4,740,120

Sri Lanka CERT (Pvt) Ltd carried out an asset valuation in December 2021 and a valuation report issued by the Valuation Department on 20th April 2022 and 1st September 2022. Therefore, the effect of this valuation has been taken into account in the 2022 financial year.

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED**NOTES TO THE STATEMENT OF FINANCIAL POSITION**

AS AT 31ST DECEMBER 2021

(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

NOTE 10 INTANGIBLE ASSETS

10.1	Cost	Balance as at 01.01.2021 Rs	Additions Rs	Disposals/ Transfers Rs	Balance as at 31.12.2021 Rs
	Software and Publications	6,915,175	2,635,704	-	9,550,879
		<u>6,915,175</u>	<u>2,635,704</u>	<u>-</u>	<u>9,550,879</u>
10.2	Accumulated Amortisation	Balance as at 01.01.2021	Charge for the Year	Disposals/ Transfers	Balance as at 31.12.2021
	Software and Publications	4,416,429	2,008,597	-	6,425,026
		<u>4,416,429</u>	<u>2,008,597</u>	<u>-</u>	<u>6,425,026</u>
10.3	Carrying Value			<u>2021</u> Rs	<u>2020</u> Rs
	Software and Publications			3,125,853	2,498,747
				<u>3,125,853</u>	<u>2,498,747</u>

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED**NOTES TO THE STATEMENT OF FINANCIAL POSITION**

AS AT 31ST DECEMBER 2021

(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	Rs	Rs
NOTE 11 PREPAYMENTS		
Prepaid Expenses - Insurance	1,959,646	1,727,023
- License Renewal	-	3,494,061
	<u>1,959,646</u>	<u>5,221,085</u>
NOTE 12 OTHER RECEIVABLES		
ICT Agency of Sri Lanka (Pvt) Ltd.	40,215,928	40,215,928
Government Grant Receivables - Operational Fund	282,712	-
	<u>40,498,640</u>	<u>40,215,928</u>
NOTE 13 CASH AND CASH EQUIVALENTS		
BOC A/C	Note 13 A (19,758,670)	(16,139,911)
Savings A/C	30,737,476	28,397,140
Fixed Deposit	21,299,137	20,270,411
Bank Guarantee Margin A/C	-	720,000
Petty Cash	20,000	20,000
	<u>32,297,943</u>	<u>33,267,641</u>
Note 13 A	We maintain only Rs.200,000/- in the current account. Any excess funds get transferred every night to the Savings Account. When cheques are written, current A/C shown as an over drawn amount until cheques are presented to the bank and then money is transferred back from Savings account.	
NOTE 14 STATED CAPITAL		
Fully Paid 02 Ordinary Shares	20	20
	<u>20</u>	<u>20</u>
NOTE 15 DEFERRED LIABILITY FOR GRANT ASSETS		
Amount Recognized as at 01st January	7,238,867	8,488,280
Income Deferred during the Year	4,839,704	1,243,709
	12,078,571	9,731,989
Transferred to Profit & Loss A/c	(3,557,577)	(2,493,121)
Balance as at 31st December	<u>8,520,995</u>	<u>7,238,867</u>
NOTE 16 UNUTILISED GRANT INCOME		
Unutilised Grant Income as at 01 January	-	11,483,044
Unutilised Grant Income A/C for the year	-	-
	-	11,483,044
(-) Transferred to Profit & Loss A/c	-	(11,483,044)
Balance as at 31st December	<u>-</u>	<u>-</u>

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED**NOTES TO THE STATEMENT OF FINANCIAL POSITION**

AS AT 31ST DECEMBER 2021

(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	Rs	Rs
NOTE 17 RETIREMENT BENEFITS		
Balance as at 01st January	13,370,188	12,274,000
Charge for the Year	2,539,563	2,581,188
Payments	(9,077,375)	(1,485,000)
Balance as at 31st December	<u>6,832,375</u>	<u>13,370,188</u>

The gratuity liability is funded in a fixed deposit and not actuarially valued.

NOTE 18 Deferred Revenue for Expenses

Deferred Revenue for Prepaid Expenses	-	3,494,061
	<u>-</u>	<u>3,494,061</u>

NOTE 19 OTHER PAYABLES

Sri Lanka Telecom PLC	189,621	-
Mobitel (Pvt) Ltd	52,634	-
Digital Mobility Solutions	24,639	-
Auditor General - Audit Fee 2020	378,000	318,000
Auditor General - Audit Fee 2021	378,000	150,000
American Premium Water Systems	2,816	-
IML Delivery Systems (Pvt) Ltd	13,003	-
	-	-
	<u>1,038,712</u>	<u>468,000</u>

NOTE 20 RELATED PARTY DISCLOSURES**20.1 Details of significant related party disclosures are as follows:****Related Party****Relationship****Nature of Transaction**

Balance as at 01st January	-	-
Expenses borne by the company	-	-
Amount received from the related party	-	-
Balance as at 31st December	<u>-</u>	<u>-</u>

SRI LANKA CERT (PRIVATE) LIMITED**NOTES TO THE STATEMENT OF FINANCIAL POSITION**

AS AT 31ST DECEMBER 2021

(ALL FIGURES ARE IN SRI LANKAN RUPEES)

20.2 Transactions with key management personnel of the company.

According to LKAS 24 'Related Party Disclosures', Key Management personnel are those having authority and responsibility for planning, directing and controlling the activities of the entity.

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
Key Management Personnel Compensation		
Short-Term Employee Benefits	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>

NOTE 21 EVENTS OCCURING AFFTER THE REPORTING PERIOD

There have been no material events occurred after the reporting date that require adjustments to or disclosure of the financial statements.

NOTE 22 COMMITMENTS AND CONTINGENCIES**22.1 Commitments**

There were no capital expenditure commitments outstanding at the reporting date.

22.2 Contingencies

There were no significant contingent liabilities as at reporting date.

